

AVRASYA ZİRVESİ

AVRASYA I. ULUSLARARASI UYGULAMALI BİLİMLER KONGRESİ

30 Kasım - 2 Aralık 2018
ANKARA

MATEMATİK / MÜHENDİSLİK / ZİRAAT / VETERİNERLİK / FEN VE SAĞLIK BİLİMLERİ

KONGRE ÖZET KİTABI

Editörler
DR. MEHRİBAN EMEK
RAHMAT ULLAH

2018

ISBN 978-605-7923-47-9

KONGRE ÖZET KİTABI

AVRASYA ULUSLARARASI UYGULAMALI BİLİMLER KONGRESİ

30 Kasım-2 Aralık 2018

Ankara

Editörler

Dr. Mehriban EMEK

Rahmat ULLAH

İKSAD YAYINEVİ®

(TC. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINEVİ RUHSAT NUMARASI: 2014/31220)

TÜRKİYE

TR: +90 342 606 06 75 USA: +1 631 685 0 853

E-mail: info@iksad.com

www.iksad.org.tr www.iksadkongre.org

Bu kitabın tüm hakları İKSAD Yayınevi'ne aittir.
Yazarlar etik ve hukuki olarak eserlerinden sorumludurlar.

Iksad Publications - 2018©

Yayın Tarihi: 15.12.2018

ISBN – 978-605-7923-47-9

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

AVRASYA ULUSLARARASI UYGULAMALI BİLİMLER KONGRESİ

TARİHİ VE YERİ

30 Kasım-2 Aralık 2018, Ankara

DÜZENLEYEN KURUMLAR

İKSAD- İktisadi Kalkınma ve Sosyal Araştırmalar Derneği

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Mustafa TALAS

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

MUSTAFA LATİF EMEK

GENEL KOORDİNATÖR

Rahmat ULLAH

YABANCI KONUŞMACILAR

ДАРЬЯ АЛЕЕКСЕВА -Moldova

ELMAN IBISHOV - Azerbaycan

FARHAD MIKAYILOV – Rusya

RAMİZ HASANOV-Azerbaycan

ТАҒАТАРОВА ЖИДЕ ӘЛІМҚЫЗЫ - Kazakistan

АЖИГАЛИЕВА ГУЛЗИРА-Kazakistan

НАЗЫМОВА ЗАУЗА- Kazakistan

Akbar VALADBIGI- Iran

Shahab GHOBADI-Iran

BAGIRZADEH MURAD MANAF OGLU

KONGRE DİLLERİ

Türkçe, İngilizce, Arapça, Rusça

2. ULUSLARARASI AVRASYA ZİRVESİ

DR. ABDULHAMİT ŞUAYB	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. A.S. KİSTAUBAYEVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ABDULHALİM AYDIN	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
DR. ABDİKALIK KUNİM JAN	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ABDİGAPPAR MAVLYANOV	KYRGYZSTAN NATIONAL ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET KULAŞ	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMED LİD	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET MAZLUM	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET ULUSOY	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. AİOMİ KITAGAVA	TOHOKU ÜNİVERSİTESİ
DR. AKİRA HIBIKI	TOHOKU ÜNİVERSİTESİ
DR. AKMARAL S. SYRGAKBAYEVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ALİ EROL	EGE ÜNİVERSİTESİ
DR. ALİ RIZA GÜL	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ALİA R. MASALİMOVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ALLA A. TIMOFEVA	VLADİVOSTOK DEVLET EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ALMA T. AKAJANOVA	ABAY KAZAK MİLLİ PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. AMANBAY MOLDİBAEV	TARAZ DEVLET PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ANATOLİY LOGİNOV	UKRAYNA ŞEVÇENKO LUGAN MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ARMAĞAN KONAK	MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
DR. ARZU ÖZMERDİVANLI	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
DR. ARZU TUNCER	HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
DR. ASLI GÜLER	ORDU ÜNİVERSİTESİ
DR. A.S. KİDİRŞAYEV	MAKHAMBET U. BATI KAZAKİSTAN DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. ATIF MUHAMMED EL EKRET	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. AYLAKAŞOĞLU	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. AYSLU B. SARSEKENOVA	ORLEU MİLLİ KALKINMA ENSTİTÜSÜ
DR. AYŞE ATAY	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
DR. AYTEN ER	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. AYŞE YANARDAĞ	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. BAHİT KULBAEVA	S.BAYBEŞEV AKTOBE ÜNİVERSİTESİ
DR. BAKİT OSPANOVA	H.AHMET YESEVİ ULUSLARARASI KAZAK-TÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. BARIŞ YILDIZ	GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
DR. BAZARHAN İMANGALİYEVA	K.ZHUBANOV AKTOBE DEVLET BÖLGE ÜNİVERSİTESİ
DR. BEKİR BULUÇ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BEKZHAN B. MEYRBAEV	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BELGİN AYDINTAN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BERRİN GÜZEL	ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
DR. B.K.ZAYADAN	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BİROL YILDIRIM	KASTAMONU ÜNİ
DR. BOTAGUL TURGUNBAEVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. CANAN GAMZE BAL	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
DR. CANER KARAVİT	MİMAR SİNAN ÜNİVERSİTESİ
DR. CHOLPON TOKTOSUNOVA	RASULBEKOV KIRGIZ EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. CİHAN SEÇİLMİŞ	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

DR. CYNTHIA CORREA	SAO PAULO ÜNİVERSİTESİ
DR. COŞKUN ERDAĞ	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. D.K.TÖLEGENOVA	MAKHAMBET U. BATI KAZAKİSTAN DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. DİNARAKHAN TURSUNALİEVA	RASULBEKOV KIRGIZ EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. DURSUN KÖSE	MEHMET AKİF ERSOYÜNİVERSİTESİ
DR. DZHAKİPBEK A. ALTAEV	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR.EBRU GÜHER	OSMANIYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ
DR. EDA DİNERİ	HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
DR. EDİZ GÜRİPEK	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
DR. ELBEYİ PELİT	AFYONKOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
DR. ELENA BELİK VENIAMINOVNA	VLADİVOSTOK DEVLET EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. EMİN ARSLAN	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
DR. ENGİN KANBUR	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
DR. ERDİNÇ ŞAHİNÖZ	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. ERKAN ALSU	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. EŞREF SAVAŞ BAŞCI	HİTİT ÜNİVERSİTESİ
DR. FATİH TÜRKMEN	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
DR. FATMA FEHİME AYDIN	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. FUNDA BUGAN	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. F. ZİŞAN KARA	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. GEORGE RUDIC	MONTREAL PEDAGOJİ ENSTİTÜSÜ
DR. G.I. ERNAZAROVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. GULMİRA ABDİRASULOVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. GHULAM DASTGEER	PAKİSTAN AIR UNİVERSİTY
DR. GULŞAT ŞUGAYEVA	DOSMUKHAMEDOV ATYRAU DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. GUZEL SADYKOVA	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
DR. GÜLAY KARAMAN	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
DR. GÜLCAN AVŞİN GÜNEŞ	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
DR. HACER ARSLAN KALAY	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. HACER MUTLU DANACI	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. HACI YUNUS TAŞ	YALOVA ÜNİVERSİTESİ
DR. HASAN COŞKUN	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
DR. HASAN TUTAR	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
DR. HARUN DEMİRKAYA	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. HAKAN ÇANDAN	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
DR. HAKAN EVİN	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. HALE ALAN	BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
DR. HALİL AKMEŞE	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
DR. HANİFİ MURAT MUTLU	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. HATİCE KADIOĞLU ATEŞ	İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
DR. HATİCE NUR GERMİR	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
DR. HAYRİYE IŞIK	NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
DR. HEDİYE ŞİRİN AK	ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
DR. H.KÂMİL BİÇİCİ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. İBRAHİM BOZACI	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. İBRAHİM KILIÇ	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
DR. İBRAHİM TÜRKERİ	GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

DR. İBRAHİM TÜRKÖĞLÜ	FIRATÜNİVERSİTESİ
DR. İLKE BEZEN TOZKOPARAN	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
DR. İLYAS AKHİSAR	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. İLYAS ERPAY	SIİRT ÜNİVERSİTESİ
DR. İRFAN KALAYCI	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
DR. İSA ÇELİK	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. İSAEVNA URKİMBAEVA	ABILAY HAN ULUSLARARASI İLİŞKİLER ÜNİVERSİTESİ
DR. İSMAİL GÜMÜŞ	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
DR. İSMAİL GÜNEŞ	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. JUN NAGAYASU	TOHOKU ÜNİVERSİTESİ
DR. K.A.TLEUBERGENOVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. KADRİ KURAM	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
DR. KADİR ÖZTAŞ	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
DR. KALEMKAS KALİBAEVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. KARLİGASH BAYTANASOVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. KELES NURMAŞULI JAYLIBAY	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. KEMAL EROL	YÜZÜNCÜ YILÜNİVERSİTESİ
DR. KENJEHAN MEDEUBAEVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. KENAN İLARSLAN	AFYON KOCATEPEÜNİVERSİTESİ
DR. KENES JUSUPOV	M. TINIŞBAYEV KAZAK ARAÇ VE İLETİŞİM AKADEMİSİ
DR. KULAŞ MAMİROVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. LATKİN A. PAVLOVIC	VLADİVOSTOK DEVLET EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MALİK YILMAZ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. MAHABBAT ÖSPANBAEVA	TARAZ DEVLET PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MAHA HAMDAN ALANAZİ	RİYAD KRAL ABDÜLAZİZ TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
DR. MAHBUB UL ALAM	BANGLADESH İSLAMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MAİRA ESİMBOLOVA	KAZAKİSTAN NARKHOZ ÜNİVERSİTESİ
DR. MAİRA MURZAHMEDOVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MERİNA B. VLADIMIROVNA	VLADİVOSTOK DEVLET EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MAVLYANOV ABDİGAPPAR	KIRGIZİSTAN ELARALIK ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET AKSARAYLI	DOKUZ EYLÜLÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET ALİ TÜRKMEÑOĞLÜ	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET AVCI	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET BURHANETTİN COŞKUN	OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET DİKKAYA	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET EMİN USTA	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET SAİT ŞAHİNALP	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET SALİH MERCAN	BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET OKUR	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET RECEP TAŞ	YÜZÜNCÜ YILÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET TUNÇER	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET YÜCENURŞEN	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. MELTEM KESKİN KÖYLÜ	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. METİN KOPAR	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MİCHİO SUZUKI	TOHOKU ÜNİVERSİTESİ
DR. MİNE ERSEVİNÇ	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
DR. MİRAÇ EREN	ONDOKUZ MAYISÜNİVERSİTESİ

DR. MUHAMMED ASIF YOLDAŞ	AVRASYA ÜNİVERSİTESİ
DR. MUHAMMAD ISMAEEL RAMAY	BAHRİA ÜNİVERSİTY
DR. MURAT BAHADIR	ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. MURAT YILMAZ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. MURATHAN KEHA	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA AKMAN	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA ÇAKIR	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA ÇAĞLAYANDERELİ	MERSİN ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA KARAAĞAÇLI	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA METE	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA ŞİT	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA TALAS	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
DR. MUTLU ÖZGEN	T.C. BAŞBAKANLIK VAKIFLAR GENEMÜDÜRLÜĞÜ
DR. NADEJDA HAN	E.A. BUKETOV KARAGANDA DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. NECATİ DEMİR	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. N. GAMZE ILICAK	İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
DR. NİHAN BİRİNCİOĞLU	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. NOBUAKI TAKEDA	SAPPARO CITY ÜNİVERSİTESİ
DR. N.N. KERMANOVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. NURAN AKŞİT AŞIK	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
DR. NURETTİN BELTEKİN	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
DR. NURAY PAMUK ÖZTÜRK	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DR. NURİ KAVAK	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. OKTAY AKTÜRK	AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. OSMAN KUBİLAY GÜL	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. OZAN DENİZ YALÇINKAYA	DİCLE ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖMER ÇAKIN	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
DR.ÖMER OKAN FETTAHLIOĞLU	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
DR. RAHMİ YÜCEL	ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
DR. RÖVŞEN MEMMEDOV	SUMGAYIT DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. RAMAZAN KHALİFE	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. RUSTEM KOZBAGAROV	M. TINIŞBAYEV KAZAK ARAÇ VE İLETİŞİM AKADEMİSİ
DR. SABİNA ABİD	ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ
DR. SADETTİN PAKSOY	KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
DR. SUSİN HASENEYN EL-HUDHUDİ	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. SALİH YEŞİL	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
DR. SARASH KONYRBAEVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. SEDAT CERECİ	MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
DR. SELAHATTİN AVŞAROĞLU	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
DR. SELİN SERT SÜTÇÜ	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. SERKAN ÇALIŞKAN	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. SEVCAN YILDIZ	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞABAN ÇETİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞAFAK KAYPAK	MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞARA MAJITAYEVA	E.A. BUKETOV KARAGANDA DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. TANSU HİLMİ HANÇER	MARMARA ÜNİVERSİTESİ
DR. TSENDİN BATTULGA	MOĞOLİSTAN DEVLET ÜNİVERSİTESİ

DR. T.O. ABISEVA	KAZAKH STATE WOMEN'S TEACHER TRAINING UNIVERSITY
DR. UĞUR KURTARAN	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
DR. ULBOSIN KIYAKBAEVA	ABAY KAZAK MİLLİ PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. USAM FARUK İMAM	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. ÜMMÜGÜLSÜM CANDEĞER	T.C. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
DR. ÜMRAN TÜRKYILMAZ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. VECİHİ SÖNMEZ	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. VERA ABRAMENKOVA	RUSYA AİLE VE EĞİTİM ÇALIŞMALARI ENSTİTÜSÜ
DR.VEYSEL BOZKURT	İSTANABUL ÜNİVERSİTESİ
DR. VEYSEL ÇAKMAK	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. VLADEMİR VISLIVİY	UKRAYNA MİLLİ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. WALİ RAHMAN	SARHAD UNIVERSITY OF SCIENCE & INFORMATION
DR. YANG ZITONG	WUHAN ÜNİVERSİTESİ
DR. YASEMİN ERTEK MORKOÇ	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
DR. YASİN ÇAKIREL	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. YASİN DÖNMEZ	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
DR.YAVUZ SELİM DÜĞER	DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
DR. YOSHİO KANAZAKI	TOHOKU UNIVERSITY
DR.YUNUS EMRE TANSÜ	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. YÜCEL GELİŞLİ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ZİA UR REHMAN	A/P NATIONAL DEFENCE UNIVERSITY

summit

II. ULUSLARARASI HAKEMLİ AVRASYA ZİRVESİ PROGRAMI

Euro Asia International Conference on Applied Sciences

KONGRE YERİ: ALBA OTEL, ANKARA

30 Kasım-2 Aralık 2018

- **Lütfen sunumlarınızı hem Power Point hem PDF olarak yanınızda bulundurunuz**
- **Oturumunuzdan en geç 15 dk. öncesinde kayıt yaptırabilirsiniz**
- **Katılım belgeleriniz oturum bittikten sonra Oturum Başkanı tarafından verilecektir**

summit

I ARALIK. 2018

CUMARTESİ: 9.30-11.00

SALON: 1

OTURUM BAŞKANI: DR. MUSTAFA KAYA

BİLDİRİ ADI	YAZARLAR
KOMPOZİT DOLGU MATERYALLERİNDE SON GELİŞMELER	ARAŞ. GÖR. DT. ZEYNEB MERVE ÖZDEMİR DR. ÖĞR. ÜYESİ DERYA SÜRMEİOĞLU
İNTERNET TABANLI AKILLI TARIMSAL SULAMA SİSTEMİ	ÖĞR. GÖR. ÇAĞATAY ERSİN ÖĞR. GÖR. AHMET DEMİRÖZ ÖĞR. GÖR. MUSTAFA TEKE ÖĞR. GÖR. SEMİH GENÇAY DR. ÖĞR. ÜYESİ ALİ ÖZ
WEMOS D1 ESP 8266 WİFİ GELİŞTİRME KARTIYLA UZAKTAN KONTROLLÜ ELEKTRONİK SAAT UYGULAMASININ GERÇEKLEŞTİRİLMESİ	ÖĞR. GÖR. ÇAĞATAY ERSİN DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA YAZ
DESTEKLİ Co-B KATALİZÖRÜNE Fe ²⁺ METALİNİN ETKİSİNİN İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MESUT BEKİROĞULLARI DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA KAYA ARŞ. GÖR. MUHAMMED RAŞİT ATELGE DOÇ. DR. CAFER SAKA
ASİT, ALKOL VE ALDEHİT GRUPLARINDAN HİDROJEN ÜRETİMİNE SICAKLIK VE BASINÇ ETKİLERİNİN SİMÜLASYON YARIMIYLA KARŞILAŞTIRILMASI	DR. ÖĞR. ÜYESİ MESUT BEKİROĞULLARI DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA KAYA
THE CHANGES OF MRNAS AND MICRORNAS LEVELS IN THE LIVER OF TYPE 2 DIABETIC RATS TREATED WITH GHRELIN	ASSIST. PROF. ZEYNEP MINE COSKUN
ЭТИКО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ БИМЕДИЦИНСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ НА ЧЕЛОВЕКЕ И НА ЖИВОТНЫХ: "НЮРНБЕРГСКИЙ КОДЕКС"	Дарья АЛЕЕКСЕВА
AZERBAJCANIN BÖLGE ÜLKELERİYLE EKONOMİK İLİŞKİLERİ	ELMAN IBISHOV & FARHAD MIKAYILOV & RAMİZ HASANOV

1 ARALIK. 2018

CUMARTESİ: 11.10-13.00

SALON: 1

OTURUM BAŞKANI: DR. FERİT GÜRBÜZ

BİLDİRİ ADI	YAZARLAR
ROLE OF INFLAMMATION IN ACUTE AND CHRONIC ADRIAMYCIN-INDUCED NEPHROPATHY	RES. ASSIST. EMİN KAYMAK RES. ASSIST. ALİ TUĞRUL AKIN ASSIST. PROF. DR. ZULEYHA DOGANYIGIT ASSIST. PROF. DR. DERYA KARABULUT PROF. DR. AYSE TOLUK
DEĞİŞKEN ÜSTLÜ VANISHING GENELLEŞTİRİLMİŞ MORREY UZAYLARINDA KABA ÇEKİRDEKLİ CALDERÓN-ZYGMUND TİPİ SİNGÜLER İNTEGRAL OPERATÖRLER VE HARDY-LITTLEWOOD MAKSİMAL OPERATÖRLERİN SINIRLILIKLARI	DR. ÖĞR. ÜYESİ FERİT GÜRBÜZ
X-BAND ISOFLUX MICROSTRIP PATCH ANTENNA ARRAY DESIGN FOR LEO SATELLITES	ELİF ALPAGU SEZGİN ÖRDEK PROF. DR. AHMET KIZILAY
TRANSMUTED WEİBULL DAĞILIMINDA PARAMETRE TAHMİNİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ HAYRİNİSA DEMİRCİ BİÇER
DAMAEOLID MITES (ACARI: ORIBATIDA) OF TURKEY WITH NEW LOCALITY RECORDS	ŞULE BARAN SEYHAN TOPÇUOĞLU MERVE YAŞA
ЖАҢАРТЫЛҒАН БІЛІМ БЕРУ - ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ПАТРИОТИЗМ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ КЕПІЛІ	Таңатарова Жиде Әлімқызы & Ажигалиева Гулзира & Назымова Зауза
FAUNISTIC RECORDS OF THE OPPIID MITES (ACARI: ORIBATIDA) FROM PAMUKOVA DISTRICT OF SAKARYA	ŞULE BARAN SEYHAN TOPÇUOĞLU MERVE YAŞA
BENİGN FİBROOSSEÖZ LEZYONLARIN RADYOLOJİK BULGULARI	ARŞ. GÖR. SEDEF AKYOL DR. ÖĞR. ÜYESİ EDA DİDEM YALÇIN

1 ARALIK. 2018

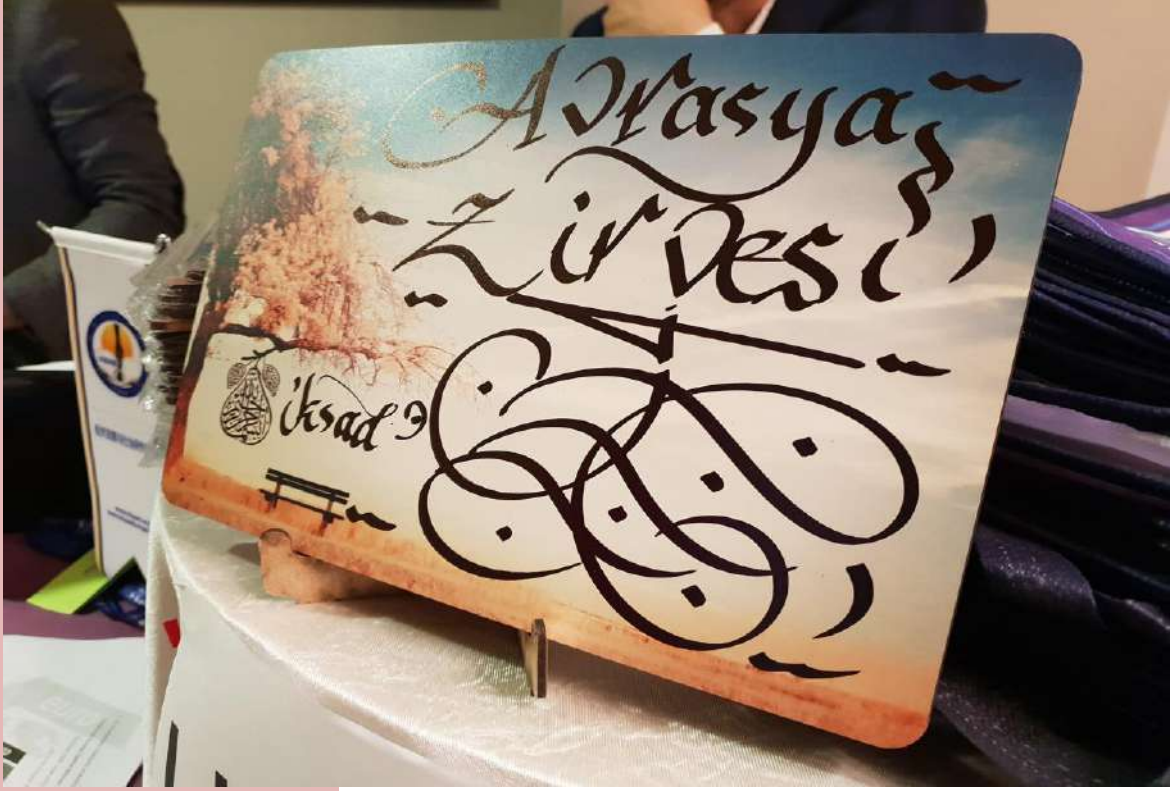
CUMARTESİ: 14.00-15.30

SALON: 1

OTURUM BAŞKANI: DOÇ.DR. HASAN ELEROĞLU

BİLDİRİ ADI	YAZARLAR
BİTKİ BİYOTEKNOLOJİSİ VE GENETİK ÇEŞİTLİLİKTE GENETİK KAYNAKLARIN ÖNEMİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ DOĞAN İLHAN
TÜRKİYE VE ESKİ SOVYET ÜLKELERİNDEN TOPLANAN YONCA (<i>MEDICAGO SATIVA</i> L.) POPULASYONLARINDA GENETİK ÖZELİKLERİN KARŞILAŞTIRILMASI	DR. ÖĞR. ÜYESİ DOĞAN İLHAN
TR72 BÖLGESİNDE ORGANİK ÜRÜN TÜKETİM DESENİ VE DEĞERİ	DOÇ. DR. HASAN ELEROĞLU PROF. DR. HÜDAVERDİ BİRCAN
KAYSERİ İLİNİN HAYVANSAL KAYNAKLI KOMPOST POTANSİYELİ VE OPTİMUM TESİS KONUMLARI	DOÇ. DR. HASAN ELEROĞLU PROF. DR. HÜDAVERDİ BİRCAN ÖĞR. GÖR. DR. RAHİM ARSLAN
A NEW EPIPHYTIC BRYOPHYTE COMMUNITY FOR TURKEY (ULOTETUM CRISPAE)	DOÇ. DR. MEVLÜT ALATAŞ DOÇ. DR. TULAY EZER DOÇ. DR. NEVZAT BATAN
1D COORDINATION POLYMERS OF CYCLOTRIPHOSPHAZENE: STRUCTURES AND SOME PROPERTIES	DR. ÖĞR. GÖR. DERYA DAVARCI
FEDERALISM AND PERSPECTIVES OF DEMOCRACY	Akbar VALADBİGİ & Shahab GHOBADI
<i>LEPTINOTARSA DECEMLINEATA</i> SAY, 1824 (INSECTA: COLEOPTERA) TÜRÜNÜN BAZI DAVRANIŞ ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ	AYSEL KEKİLLİOĞLU MEVLİDİYE YILMAZ
TARIMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA VERMİKOMPOST ÜRETİM VE UYGULAMALARI ÜZERİNE ARAŞTIRMA	AYSEL KEKİLLİOĞLU FATMA SOYSALDI
A VIEW FROM THE POSITION OF STRATEGIC SOCIOLOGY ON THE MISSION OF HIGHER EDUCATION IN THE KNOWLEDGE SOCIETY	BAGIRZADEH MURAD MANAF OGLU

FOTOĞRAF GALERİSİ

KONGRE KÜNYESİ	i
BİLİM KURULU	ii
PROGRAM	iii
FOTOĞRAFLAR	iv
İÇİNDEKİLER	v

ÖZETLER

ZEYNEB MERVE ÖZDEMİR & DERYA SÜRMELİOĞLU KOMPOZİT DOLGU MATERYALLERİNDE SON GELİŞMELER	1
ÇAĞATAY ERSİN & AHMET DEMİRÖZ & MUSTAFA TEKE & SEMİH GENÇAY & ALİ ÖZ İNTERNET TABANLI AKILLI TARIMSAL SULAMA SİSTEMİ	2-3
ÇAĞATAY ERSİN & MUSTAFA YAZ WEMOS D1 ESP 8266 WİFİ GELİŞTİRME KARTIYLA UZAKTAN KONTROLLÜ ELEKTRONİK SAAT UYGULAMASININ GERÇEKLEŞTİRİLMESİ	4
MESUT BEKİROĞULLARI & MUSTAFA KAYA & M. RAŞİT ATELGE & CAFER SAKA DESTEKLİ Co-B KATALİZÖRÜNE Fe²⁺ METALİNİN ETKİSİNİN İNCELENMESİ	5
MESUT BEKİROGULLARI & MUSTAFA KAYA ASİT, ALKOL VE ALDEHİT GRUPLARINDAN HİDROJEN ÜRETİMİNE SICAKLIK VE BASINÇ ETKİLERİNİN SİMÜLASYON YARIMIYLA KARŞILAŞTIRILMASI	6
ZEYNEP MINE COSKUN THE CHANGES OF MRNAS AND MICRORNAS LEVELS IN THE LIVER OF TYPE 2 DIABETIC RATS TREATED WITH GHRELIN	7
EMİN KAYMAK & ALİ TUĞRUL AKIN & ZULEYHA DOĞANYİĞİT & DERYA KARABULUT & AYSE TOLUK ERCİYES ROLE OF INFLAMMATION IN ACUTE AND CHRONIC ADRIAMYCIN-INDUCED NEPHROPATHY	8
FERİT GÜRBÜZ DEĞİŞKEN ÜSTLÜ VANISHING GENELLEŞTİRİLMİŞ MORREY UZAYLARINDA KABA ÇEKİRDEKLİ CALDERÓN-ZYGMUND TİPİ SİNGÜLER İNTEGRAL OPERATÖRLER VE HARDY-LITTLEWOOD MAKSİMAL OPERATÖRLERİN SINIRLILIKLARI	9
ELİF ALPAGU & SEZGİN ÖRDEK & AHMET KIZILAY X-BAND ISOFLUX MICROSTRIP PATCH ANTENNA ARRAY DESIGN FOR LEO SATELLITES	10
HAYRİNİSA DEMİRCİ BİÇER TRANSMUTED WEİBULL DAĞILIMINDA PARAMETRE TAHMİNİ	11
ŞULE BARAN & SEYHAN TOPÇUOĞLU & MERVE YAŞA FAUNISTIC RECORDS OF THE OPPIID MITES (ACARI: ORIBATIDA) FROM PAMUKOVA DISTRICT OF SAKARYA	12
ŞULE BARAN & SEYHAN TOPÇUOĞLU & MERVE YAŞA DAMAEOLID MITES (ACARI: ORIBATIDA) OF TURKEY WITH NEW LOCALITY RECORDS	13

SEDEF AKYOL & EDA DİDEM YALÇIN <i>BENİGN FİBROOSSEÖZ LEZYONLARIN RADYOLOJİK BULGULARI</i>	14
DOĞAN İLHAN <i>BİTKİ BİYOTEKNOLOJİSİ VE GENETİK ÇEŞİTLİLİKTE GENETİK KAYNAKLARIN ÖNEMİ</i>	15
DOĞAN İLHAN <i>TÜRKİYE VE ESKİ SOVYET ÜLKELERİNDEN TOPLANAN YONCA (MEDICAGO SATIVA L.) POPULASYONLARINDA GENETİK ÖZELLİKLERİN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	16
HASAN ELEROĞLU & HÜDAVERDİ BİRCAN & RAHİM ARSLAN <i>KAYSERİ İLİNİN HAYVANSAL KAYNAKLI KOMPOST POTANSİYELİ VE OPTİMUM TESİS KONUMLARI</i>	17
HASAN ELEROĞLU & HÜDAVERDİ BİRCAN <i>TR72 BÖLGESİNDE ORGANİK ÜRÜN TÜKETİM DESENİ VE DEĞERİ</i>	18
MEVLÜT ALATAŞ & TULAY EZER & NEVZAT BATAN <i>A NEW EPIPHYTIC BRYOPHYTE COMMUNITY FOR TURKEY (ULOTETUM CRISPAE)</i>	19
DERYA DAVARCI <i>ID COORDINATION POLYMERS OF CYCLOTRIPHOSPHAZENE: STRUCTURES AND SOME PROPERTIES</i>	20
AYSEL KEKİLLİOĞLU & FATMA SOYSALDI <i>TARIMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA VERMİKOMPOST ÜRETİM VE UYGULAMALARI ÜZERİNE ARAŞTIRMA</i>	21
AYSEL KEKİLLİOĞLU & MEVLİDİYE YILMAZ <i>LEPTİNOTARSA DECEMLINEATA SAY, 1824 (INSECTA: COLEOPTERA) TÜRÜNÜNBAZI DAVRANIŞ ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ</i>	22
Дарья АЛЕЕКСЕВА <i>ЭТИКО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ БИОМЕДИЦИНСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ НА ЧЕЛОВЕКЕ И НА ЖИВОТНЫХ: "НЮРНБЕРГСКИЙ КОДЕКС"</i>	23
Таңатарова Жиде Әлімқызы & Ажигалиева Гулзира & Назымова Зауза <i>ЖАҢАРТЫЛҒАН БІЛІМ БЕРУ - ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ПАТРИОТИЗМ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ КЕПІЛІ</i>	24
Akbar VALADBIGI & Shahab GHOBADI <i>FEDERALISM AND PERSPECTIVES OF DEMOCRACY</i>	26
BAGIRZADEH MURAD MANAF OGLU <i>A VIEW FROM THE POSITION OF STRATEGIC SOCIOLOGY ON THE MISSION OF HIGHER EDUCATION IN THE KNOWLEDGE SOCIETY</i>	27
ELMAN IBISHOV & FARHAD MIKAYILOV & RAMİZ HASANOV <i>AZERBAJCANIN BÖLGE ÜLKELERİYLE EKONOMİK İLİŞKİLERİ</i>	31

KOMPOZİT DOLGU MATERYALLERİNDE SON GELİŞMELER

ARAŞ. GÖR. DT. ZEYNEB MERVE ÖZDEMİR

Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Restoratif Diş Tedavisi AD.,
zeyneb_merve@yahoo.com

DR. ÖĞR. ÜYESİ DERYA SÜRMEİOĞLU

Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Restoratif Diş Tedavisi AD., h-d-gursel@hotmail.com

ÖZET

Rezin esaslı kompozit teknolojisinin restoratif dişhekimliğine girmesi geçen yüzyılın dişhekimliğine kattığı en büyük gelişmelerdendir. Hastalar ve hekimlerin estetik için artan talepleri ve amalgamın içerdiği civa hakkında endişeleri kompozit restorasyonların artan bir şekilde kullanılmasıyla sonuçlanmıştır. Estetiğin yanısıra diş yapısından minimum doku uzaklaştırarak maksimum fonksiyon ve dayanıklılık sağlanmaya çalışılmıştır. Diş hekimliğinde kullanılan kompozitler organik bir yapı içerisinde belirli oranlarda inorganik partiküllerin ilavesi ve bu karışımın katkı maddeleriyle polimerizasyonu sonucu oluşur. Bu iki fazın değişik oranlarda birleşimiyle kompozitin özelliği meydana gelmektedir. Ön ve arka dişlerde kullanılan kompozitlerin farklı özelliklerinin öne çıkması istenir. Estetik beklentinin fazla olduğu ön bölgede iyi renk uyumu, iyi cilalanabilme ve diş dokularıyla mükemmel uyumu hem hasta hem de hekim açısından önemlidir. Çiğneme kuvvetlerinin çok daha fazla olduğu arka bölgede ise kompozit dolguların gelen kuvvetlere karşı dayanıklılığı, minimum sızıntı ve iyi bir marjinal bütünlük gösterebilmesi beklenir. Kullanılan rezin esaslı kompozitlerin en büyük dezavantajları monomer halden polimer hale geçerken oluşan büzülmesidir. Bu olay diş ve restorasyon arasında stres oluşmasına ve sıklıkla restorasyonun dişe yapışmasında başarısızlığa sebep olmaktadır. Günümüzde kullanıma sunulan geliştirilmiş bir çok kompozit olmasına rağmen bir dolgunun başarısı hem hekimin manipülasyonuna hem de hastanın daha sonraki dönemde yaptığı bakıma bağlıdır.

Anahtar Kelime: Kompozit dolgu, Estetik, Polimerizasyon

İNTERNET TABANLI AKILLI TARIMSAL SULAMA SİSTEMİ

ÖĞRETİM GÖREVLİSİ ÇAĞATAY ERSİN

Çankırı Karatekin Üniversitesi Meslek Yüksekokulu, Çankırı, cagatayersin@karatekin.edu.tr,

ÖĞRETİM GÖREVLİSİ AHMET DEMİRÖZ

Çankırı Karatekin Üniversitesi Meslek Yüksekokulu, Çankırı, demiroz@karatekin.edu.tr

ÖĞRETİM GÖREVLİSİ MUSTAFA TEKE

Çankırı Karatekin Üniversitesi Meslek Yüksekokulu, Çankırı, mustafateke@karatekin.edu.tr

ÖĞRETİM GÖREVLİSİ SEMİH GENÇAY

Çankırı Karatekin Üniversitesi Meslek Yüksekokulu, Çankırı, sgencay@karatekin.edu.tr

DR ÖĞRETİM ÜYESİ ALİ ÖZ

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Burdur,
alioz@mahmetakif.edu.tr

ÖZET

Tarımsal alanda yaygınlaşan akıllı sistemler tarımda verimi arttırmış ve büyük bir kolaylık sağlamıştır. İdeal bir bitki yetiştirmek için toprağın neminin o bitki türüne göre en uygun oranda olması gerekmektedir. Bu sayede hem verimli bir ürün elde edilmektedir hem de su miktarında tasarruf sağlanmaktadır. Yapılan bu çalışma da gömülü bir sistemle otonom tarımsal sulama, gübreleme ve ilaçlama gibi işlemleri gerçekleştirebilen bir sistem tasarlanmıştır. Sistem üzerinde bulunan toprak nemi algılama sensörü ile toprağın nem miktarı ölçülerek Arduino Uno mikrodenetleyici ile kontrol edilmiştir. Ayrıca tasarlanan bu sistem üzerinde bulunan DHT111 hava nem sensörü ve termometre ile de sıcaklık ve hava nemi değerleri kontrol edilmiştir. Arduino Uno mikro denetleyici ile kontrol edilen bu parametreler (sıcaklık, hava nemi, toprak nemi) sayesinde verimli bir bitkinin yetiştirilmesi gerçekleştirilmiş Arduino Uno mikrodenetleyici üzerinde bulunan motor shield devresi ile de nem sensöründen alınan verilere göre sulama motoru otonom olarak çalıştırılmıştır. Tasarlanan bu sistemde bulunan Raspberry Pi ve kamera sayesinde sulanan bitkinin görüntüleri gerçek zamanlı olarak izlenebilmektedir.

Daha önceden oluşturulan lokal adreste Raspberry Pi ve Arduino Uno mikrodenetleyici ile alınan parametreler ve bitkinin optimum düzeyde sulanması, verimli bir şekilde yetiştirilmesi için gerekli parametreler görüntülenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Arduino Uno, Raspberry Pi, Mikrodenetkeyici, İnternet, Nem Sensörü

Internet Based Automatic Irrigation System

ABSTRACT

The widespread use of intelligent systems in the agricultural sector has increased the efficiency and increased convenience in agriculture. In order to grow an ideal plant, the humidity of the soil must be in the most suitable place according to the plant species. In this way, an efficient product is obtained and the water amount is saved. This study also designed a system that can perform the processes such as autonomous agricultural irrigation, fertilization and spraying with an embedded system. The soil moisture detection sensor on the system was used to measure the amount of soil moisture and was checked with Arduino Uno microcontroller. DHT111 air humidity sensor and thermometer on the designed system also controls the temperature and air humidity values. Thanks to these parameters controlled by Arduino Uno microcontroller (temperature, air humidity, soil moisture), irrigation motor is run autonomously according to the motor sensor shield, which is found on the Arduino Uno microcontroller and the humidity sensor. Raspberry Pi in this system which is designed and the camera can monitor the images of the plant which is being sulphated in real time.

In the previously created local restaurant, the parameters required by the Raspberry Pi and Arduino Uno microcontroller and the parameters necessary for efficient planting of the plant at optimum level are displayed.

Keywords: Arduino Uno, Raspberry Pi, Microcontroller, Internet, Humidity Sensor

WEMOS D1 ESP 8266 WİFİ GELİŞTİRME KARTIYLA UZAKTAN KONTROLLÜ
ELEKTRONİK SAAT UYGULAMASININ GERÇEKLEŞTİRİLMESİ

ÖĞR. GÖR. ÇAĞATAY ERSİN,

Çankırı Karatekin Üniversitesi Meslek Yüksekokulu, cagatayersin@karatekin.edu.tr

DR ÖĞRETİM ÜYESİ MUSTAFA YAZ

Bozok Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, mustafayaz@bozok.edu.tr

ÖZET

Bilgi teknolojilerinin gelişmesiyle günümüzde uzaktan kontrollü cihazların önemi gün geçtikçe artmaktadır. Hayatımızın hemen hemen her alanında kullanılmakta olan uzaktan kontrollü cihazlar sayesinde zamandan ve iş gücünden tasarruf sağlanmaktadır. Bu çalışmada wemos mikrodenetleyici kullanılarak gömülü sistem uzaktan kontrollü dijital saat yapımı gerçekleştirilmiştir. Sistem, üzerinde wifi shield bulunan wemos esp 8266 gibi hızlı bir mikrodenetleyici ile kontrol edilmiştir. Wemos esp 8266 mikrodenetleyici programlanırken girilen ip adresine göre uzaktan kontrolün yapılacağı bir internet sitesi oluşturulmuştur. Oluşturulan bu internet sitesinde açma kapama butonları ve tarih saat ayarı yapılacak butonlar mevcuttur. Kullanıcı kablosuz ağın olduğu herhangi bir yerdeki saat ve tarihi uzaktan ayarlayıp açma kapama yapabilecektir. Ayrıca dijital saat üzerinde bulunan lm35 sıcaklık sensörü ile de ortamın sıcaklığı dijital olarak ölçülüp ekranda gösterilmiştir. Bu çalışma ile dijital saat ve kamera kullanılan merkezi sınavlarda tek bir merkezden saat ve kameranın kontrolünün sağlanması da amaçlanmıştır. Saat üzerinde bulunan sıcaklık sensörü sayesinde sınav salonlarının sıcaklığı dijital saat ekranında gözükmekte sınavın verimliliği hakkında bilgi vermektedir. Birden çok sınav salonu bulunan merkezi sınavlar için her sınav salonundaki dijital saatler kontrol edilebilmekte, tüm saatlerin ayarlanması ve aynı anda açılıp aynı anda kapatılması sağlanmaktadır. Bu da merkezi sınavların güvenilirliğini daha da arttıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Wemos, Mikrodenetleyici, Gömülü Sistem, Wifi, Dijital Saat, Sıcaklık Sensörü.

**REALIZATION OF REMOTE CONTROLLED ELECTRONIC CLOCK APPLICATION BY
WEMOS D1 ESP8266 WIFI DEVELOPMENT CARD**

ABSTRACT

With the development of information technology, the importance of remotely controlled devices is increasing day by day. Saving time and work power is achieved thanks to the remote controlled devices which are used in almost every area of our life. In this study, a built-in remote control digital clock with built-in system was realized by using wemos microcontroller. The system is controlled by a micro controller such as wemos esp 8266 with wifi shield on it. When the Wemos esp 8266 microcontroller was programmed, a website was created to remotely control the ip address. There are buttons to open and close and date and time in this web site. The user can remotely set the time and date anywhere on the wireless network and turn them on or off. In addition, the temperature of the ambient temperature is digitally measured with the lm35 temperature sensor on the digital clock and displayed on the screen. In this study, it is also aimed to provide control of the clock and camera from a single center in the central examinations using digital clock and camera. Thanks to the temperature sensor located on the clock, the temperature of the exam rooms is displayed on the digital clock screen, giving information about the efficiency of the exam. For the central examinations with multiple examination rooms, the digital hours in each examination room can be checked, all the hours can be set and closed at the same time. This will further increase the reliability of the central examinations

Keywords: Wemos, Microcontroller, Embedded System, Wifi, Digital Clock, Temperature Sensor.

DESTEKLİ Co-B KATALİZÖRÜNE Fe²⁺ METALİNİN ETKİSİNİN İNCELENMESİ

MESUT BEKİROĞULLARI

Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi mesutbekirogullari@siirt.edu.tr

MUSTAFA KAYA

Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi mustafakaya@siirt.edu.tr

M. RAŞİT ATELGE

Arş. Gör., Siirt Üniversitesi rasitatelge@gmail.com

CAFER SAKA

Doç. Dr., Siirt Üniversitesi sakaca1976@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada 3 farklı destek maddesi (saf yıkanmamış aktif karbon, 3M H₃PO₄ ile yıkanmış aktif karbon ve 3M H₃PO₄ ile yıkanmış mikroalg-spirulina) kullanılarak Co-B katalizörü elde edilmiş ve daha sonra elde edilen bu katalizörün etkinlikleri incelenmiştir. Daha sonra en iyi katalizör seçilmiş olup, bu katalizöre Fe²⁺ metalinin katkısının etkinliği incelenmiştir. Çalışma başlangıcında %1 NaOH konsantrasyon varlığında %2,5 NaBH₄'ün hidrolizi incelendiğinde, en hızlı bozunmanın 3M H₃PO₄ ile yıkanmış spirulinanın destek maddesi olarak kullanıldığı katalizör ile gerçekleştiği görülmektedir. Böylece ticari olarak kullanılan aktif karbon destekli katalizörden daha iyi sonuç verdiğini de görmek mümkündür. Daha sonra çözünme ortamı olarak suyun dışında farklı bir çözücünün varlığının etkinliğini incelemek için ise hidroliz ortamına 1:1 oranında metanol konularak bozunma deneyleri yapılmıştır. Bu deney sonucunda ise su ortamındaki hidrojen üretim hızının, su-metanol çözücü ortamından daha fazla olduğu tespit edilmiştir. En iyi çözünme ortamı da tespit edildikten sonra ise mikroalg (Spirulina) destekli Co-B katalizörüne Fe²⁺ (%1, %5, %10, %20) metalinin katkısının etkisini incelemek için de deneyler yapılmış olup Fe katkısının olumsuz yönde etkilerinin olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sodyum Borhidrür, Mikroalg destekli katalizör, Hidroliz, Aktif Karbon, Co-B/Fe

ASİT, ALKOL VE ALDEHİT GRUPLARINDAN HİDROJEN ÜRETİMİNE SICAKLIK VE BASINÇ ETKİLERİNİN SİMÜLASYON YARIMIYLA KARŞILAŞTIRILMASI

MESUT BEKİROGULLARI

Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi mesutbekirogullari@siirt.edu.tr

MUSTAFA KAYA

Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi mustafakaya@siirt.edu.tr

Özet

Fosil yakıt kaynaklarının hızla tükenmeye başlaması ve neden olduğu çevresel sorunlardan dolayı alternatif yenilebilir ve sürdürülebilir enerji kaynaklarına olan ilgi gün geçtikçe artmaktadır. Doğada en çok bulunan element olması ve konvansiyonel enerji kaynakları arasında en yüksek özgül enerji değerine sahip olması nedeniyle hidrojen (H₂) üretimine olan ilgi gün geçtikçe artmaktadır. Bu teknolojinin endüstriyel çapta üretimine başlanabilmesi için üretim tekniklerinin, olası hammaddelerin ve üretim şartlarının incelenmesi gerekmektedir. Bu çalışma kapsamında H₂ üretiminde hammadde olarak kullanılması muhtemel olan 3 tane hidrojen içerikli gruptan (asit, alkol ve aldehytler) hidrojen üretimi steam reforming prosesiyle Aspen Plus simülatöründe incelenmiştir. Bu çalışmada asit olarak propanoik asit, alkol olarak fenol ve aldehyt temsilcisi olarak ta asetaldehyd çalışılmıştır. Reaktör sıcaklığı 100-500 °C ve basınç 0,01-50 bar arasında değiştirilerek sıcaklık ve basıncın dönüşüm oranlarına ve oluşan hidrojenin kütle ve molar akış hızları üzerine olan etkileri incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda %100 dönüşüm oranına erişim sıcaklıkları aşağıdaki gibidir: asetaldehyd (200 °C) | propanoik asit (300 °C) | fenol (500 °C). Reaktör basıncının dönüşüm oranları üzerine olan etkisi incelendiğinde ise her 3 hammaddenin de düşük basınçlarda çok iyi performans göstererek %100 dönüşüme uğradığını ve tam tersi olarakta yüksek basınçlarda dönüşüm oranlarının %1'in altına düştüğünü göstermiştir. Hidrojen molar akış hızları incelendiğinde ise analiz edilen 3 hammadde arasında en fazla hidrojeni fenol 14 (kmol/s) oluştururken bunu 7 (kmol/s) ile propanoik asit ve 5 (kmol/s) ile asetaldehyd takip etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Propanoik asit, Fenol, Asetaldehid, Hidrojen üretimi, Steam reforming

**THE CHANGES OF MRNAS AND MICRORNAS LEVELS IN THE LIVER OF TYPE 2
DIABETIC RATS TREATED WITH GHRELIN**

ASSIST. PROF. ZEYNEP MINE COSKUN

Department of Molecular Biology and Genetics, Faculty of Arts and Sciences, Istanbul Bilim
University, 34394-Sisli, Istanbul, Turkey, E-mail: zeynepminecoskun@gmail.com

ABSTRACT

Diabetes mellitus is one of the most important public health problems in the worldwide. About 90 to 95 percent of people with diabetes are affected by type 2 diabetes (T2D). It is suggested that cannabinoid system, glucagon-like peptide 1 (GLP-1) and ghrelin are related with regulating glucose metabolism and food intake. MicroRNAs (miRs) are known to play an important role in modulating gene expression in various diseases. The aim of the study is to clarify the effect of ghrelin treatment on regulation of the cannabinoid-1 receptor (CB-1R) and GLP-1 receptor (GLP-1R) expressions and the changes in levels of miR-122-5p, miR-33a-5p expressions in the liver of rat with type-2 diabetes.

The 8-10 weeks old Sprague-Dawley rats were divided into three groups: control (n=7), type-2 diabetes (T2D, n=7) and T2D+Ghrelin (n=7). Control animals received tap water. Type-2 diabetes was induced by feeding 10 % fructose in drinking water for 2 weeks and followed by a single i.p injection of streptozotocin (40 mg/kg). T2D+Ghrelin group was injected 25 µg/kg ghrelin with intraperitoneally (i.p) for two weeks. The liver and blood samples were collected from rats. The lipid profile was determined in serum. CB-1R and GLP-1R mRNA expressions in liver were detected by using qRT-PCR. Also, miR-122-5p and miR-33a-5p were measured using qRT-PCR.

Serum triglycerides, low-density lipoprotein cholesterol and very low-density lipoprotein cholesterol significantly increased in T2D group as compared to control rats. However, ghrelin treatment has no effect on the serum lipid levels. CB-1R and GLP-1R mRNA expressions decreased in T2D group as compared to control group. These reductions significantly were increased in T2D group with ghrelin treatment. Furthermore, the increase of miR-33a-5p expression level was reduced in T2D+Ghrelin group as compared to T2D rats.

According to our findings, ghrelin treatment may change the levels of CB-1R and GLP-1R mRNA expressions in liver of rats with T2D. These mRNA expressions may relate inversely with the level of miR-33a-5p expression but not miR-122-5p.

Key words: Ghrelin, Type-2 diabetes, MicroRNA, mRNA expression

ROLE OF INFLAMMATION IN ACUTE AND CHRONIC ADRIAMYCIN-INDUCED NEPHROPATHY

RESEARCH ASSISTANT EMIN KAYMAK

Bozok University, Medical Faculty, Histology-Embryology Department, YOZGAT, E-mail: e_kaymak@hotmail.com

RESEARCH ASSISTANT ALİ TUĞRUL AKIN

Erciyes University, Science Faculty, Biology Department, KAYSERİ, E-mail: tuqrul.akin@gmail.com

ASTS. PROF. ASSISTANT ZULEYHA DOĞANYİĞİT

Bozok University, Medical Faculty, Histology-Embryology Department, YOZGAT, E-mail: zuleyha.doganyigit@gmail.com

ASTS. PROF. ASSISTANT DERYA KARABULUT

Erciyes University, Science Faculty, Histology-Embryology Department, KAYSERİ, E-mail: deryakkus@hotmail.com

PROFESSOR AYŞE TOLUK ERCİYES

University, Science Faculty, Biology Department, KAYSERİ, E-mail: atoluk@erciyes.edu.tr

Abstract

Adriamycin is a widely used chemotherapeutic that is used for the treatment of different neoplastic conditions including uterine sarcoma, acute lymphoblastic leukemia and as well as breast and liver cancers. DXR acts as DOX acts as a strong inhibitor of DNA duplication, as well as reactive oxygen species (ROS) generation. its clinical use is highly restricted due to severe side effects; one of the most important adverse effect of DXR is nephropathy. Inflammation has been demonstrated in DXR-induced model. DXR administration leads to prominent tubulointerstitial inflammation with marked lymphocytes and macrophages infiltration. This local inflammation may be due to production of cytokines and growth factors like tumor necrosis factor- α (TNF- α) and chemotactic factors. The aim of this study is to determine as histopathological and immunohistochemical the role of inflammation in acute and chronic adriamycin induced nephropathy. Animals were randomly divided into three groups of 10 each. Control group (CO) which received as intraperitoneal normal saline through for 28 consecutive days. Chronic ADR group which received ADR (2 mg/kg BW) as the intraperitoneal (0-3-6-9-12-15-18-21-24-27) days of the study. Acute ADR group which received ADR (15 mg/kg BW) single dose as the intraperitoneal he 20th day of the study. On the 28th day of experiment, under anesthesia by ether, the kidneys were obtained for histopathological evaluation from the animals. These are stained with hematoxylin-eosin for evaluating kidney structure. The sections were studied using an Olympus BX-51 Photomicroscope. TNF-alpha and IL-6 were detected immunohistochemically using a polyclonal antibody and the streptavidin-biotin-peroxidase technique. Under the light microscope (olympus BX51), images were obtained. TNF-alpha and IL-6 cells immunoreactivity were measured the 50 microscopic areas under 400 \times objective magnification using the image J program. Although there was important kidney damage in both acute and chronic groups, it was observed that the chronic group caused more kidney damage. While IL-6 immunoreactivity increased in the chronic group, TNF alpha increased in the acute group. Our findings indicates that acute doses of adriamycin administered much more effect on inflammation. This result demonstrates the importance of dose in cancer drug applications.

Keywords: kidney, adriamycin, inflammation

DEĞİŞKEN ÜSTLÜ VANISHING GENELLEŞTİRİLMİŞ MORREY UZAYLARINDA KABA ÇEKİRDEKLİ CALDERÓN-ZYGMUND TİPİ SİNGÜLER İNTEGRAL OPERATÖRLER VE HARDY-LITTLEWOOD MAKSİMAL OPERATÖRLERİN SINIRLILIKLARI

DR. ÖĞR. ÜYESİ FERİT GÜRBÜZ

Hakkari Üniversitesi, feritgurbuz@hakkari.edu.tr

ÖZET

Bu makalenin amacı değişken üstün bazı özelliklerini uygulayarak, değişken üstlü vanishing genelleştirilmiş Morrey uzaylarında kaba çekirdekli Calderón-Zygmund tipi singüler integral operatörler ve Hardy-Littlewood maksimal operatörler için eşitsizlikler elde edilmiştir. Ancak, bu operatörlerin genelleştirilmiş versiyonları ile ilgili sonuçlar oldukça azdır. Bu makale ile literatürdeki bu boşluğun doldurulması planlanmaktadır.

Doğrusal olmayan esneklik teorisi, akış mekaniği, çeşitli fiziksel fenomenlerin matematiksel modellenmesi, lineer olmayan kısmi diferansiyel denklemlerin çözülebilirlik problemleri gibi doğal olarak ortaya çıkan bir dizi güncel problemi çözmeye çalışırken, son yıllarda klasik fonksiyon uzaylarının artık uygun uzaylar olmadığı anlaşıldı. Bu nedenle, çeşitli bakış açılarından çeşitli fonksiyon uzaylarını tanıtmak ve incelemek gerekli hale geldi. Bu uzaylardan birisi değişken üstlü Lebesgue uzayı'dır. Aslında bu uzay klasik Lebesgue uzaylarının genelleştirilmiş versiyonudur. Değişken üstlü Lebesgue uzayları, Orlicz tarafından 1931'de yayınlanan bir makalede ilk defa literatürde yer aldı. Değişken üstlü uzayların incelenmesinde bir sonraki önemli adım, Kováčik ve Rákosník'in 90'lı yılların başlarındaki kapsamlı makaleleridir. Bu yazarlar, değişken üstlü Lebesgue ve Sobolev uzaylarının temel özelliklerinin çoğunu vermişlerdir. Sonuç olarak, değişken üstlü Lebesgue uzayları ortaya atıldıktan sonra bazı matematikçiler, bu uzayları çeşitli yönlerde genişletmek için çalışmışlardır. Örneğin:

2008'de Almeida ve ark. tarafından değişken üstlü Morrey uzayları tanıtıldı ve Hardy-Littlewood maksimal operatörü ve değişken üstlü Riesz potansiyelinin sınırlılığı öklidyen kümelerde gösterildi.

2010'da Guliyev ve ark. tarafından değişken üstlü genelleştirilmiş Morrey uzayları tanıtıldı ve maksimal, singüler ve değişken üstlü Riesz potansiyelinin sınırlılığı sınırlı kümeler için bu uzaylarda gösterildi.

2016'da Long ve Han tarafından değişken üstlü vanishing genelleştirilmiş Morrey uzayları tanıtıldı ve maksimal, singüler ve değişken üstlü Riesz potansiyelinin sınırlılığı sınırlı ve sınırsız kümeler için bu uzaylarda gösterildi.

Acaba 2016 da Long ve Han tarafından verilen sonuçlar genelleştirilebilir mi? Başka bir deyişle, değişken üstlü vanishing genelleştirilmiş Morrey uzaylarında sınırlı kümeler için kaba çekirdekli Calderón-Zygmund tipi singüler integral operatörler ve Hardy-Littlewood maksimal operatörler ne gibi özellikler sağlarlar? Yani, yukarıda bahsi geçen bu kaba çekirdekli operatörlerin sınırlılıkları bu uzaylarda inşa edilebilir mi? Maalesef, klasik operatörler yerine daha genel operatörlerin kullanılması, başka bir deyişle yukarıda bahsi geçen kaba çekirdekli operatörlerin kullanılması ve bu operatörlerin değişken üstlü vanishing genelleştirilmiş Morrey uzaylarındaki sınırlılıkları hiç çalışılmamıştır. Bu makaleyle birlikte bu konuyla ilgili literatürdeki bu boşluğun doldurulması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Calderón-Zygmund tipi singüler integral operatörü, Hardy-Littlewood maksimal operatörü, kaba çekirdek, değişken üst, değişken üstlü vanishing genelleştirilmiş Morrey uzayı.

X-BAND ISOFLUX MICROSTRIP PATCH ANTENNA ARRAY DESIGN FOR LEO SATELLITES

ELIF ALPAGU

Department of Electronics and Communication Engineering, Yıldız Technical University,
Istanbul/Turkey, alpaguelif@gmail.com

SEZGIN ÖRDEK

Department of Electronics and Communication Engineering, Yıldız Technical University,
Istanbul/Turkey, sezginordek@gmail.com

AHMET KIZILAY

Department of Electronics and Communication Engineering, Yıldız Technical University,
Istanbul/Turkey, akizilay@yildiz.edu.tr

The Low Earth Orbit (LEO) levels are used by different satellite types such as communication satellites, earth monitoring satellites, scientific satellites and observation satellites. The orbiting time of satellites is restricted due to their limited energy. For this reason, the loads that is located on satellite should be designed to have low mass and they should consume the limited energy efficiently. The antennas are basic loads on LEO satellites. Various antenna types are used in space applications such as parabolic, helical and array antennas. However, antennas with specialized specifications are needed within the increase in technology. The main specifications are the small size for the development of mini satellites and the agility of beam forming. The microstrip patch antennas can be used for the small size feature. The microstrip patch antennas are simple to design, easy to construct and fabricate, cheap and have low mass and height.

Agility in beam forming is achieved by antennas that operate with different patterns, such as the directional beam, the multi-directional beams and the wide-angle beams commonly known as isoflux. Isoflux is sometimes named as saddle-shaped, M-shaped or bowl-shaped. The goal of the isoflux pattern of the antenna is to compensate the distance variation from the satellite to the ground along the surface curvature of the earth to provide constant power density over the ground covered by the antenna radiation pattern. In addition, the numbers of satellites needed for covering all the points in the coverage area on the Earth are minimized by exploiting these antennas.

In this work, a microstrip patch antenna array with isoflux radiation pattern is presented for LEO satellites. When high transmission rate is required to transmit high volume of image data stored onboard the satellite, X-Band high gain antenna plays an important role in mission of earth observation from space. The proposed antenna is designed to be used in X-Band uplink. The antenna array is simulated by the CST microwave Studio 2018.

Keywords: Isoflux radiation pattern, Microstrip patch array, LEO satellite, X band, Antenna array.

TRANSMUTED WEİBULL DAĞILIMINDA PARAMETRE TAHMİNİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ HAYRİNİSA DEMİRCİ BİÇER

Kırıkkale Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi İstatistik Bölümü, Kırıkkale
hdbicer@hotmail.com

ÖZET

Weibull dağılımı ilk olarak Waloddi Weibull (1939) tarafından malzemelerin kırılma mukavemetini modellemek için kullanılmıştır. Dağılım günümüzde fen, mühendislik ve sağlık bilimlerinin birçok alanından elde edilen verilerin modellenmesinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Özellikle de, son zamanlarda sansürlü yaşam verilerinin modellenmesi için tercih edilmektedir. Literatürde, dağılımın modelleme performansını geliştirmek ve dağılımı daha esnek hale getirmek için farklı yöntemler kullanılarak türetilmiş üç parametrelili Weibull, genelleştirilmiş Weibull, beta genelleştirilmiş Weibull, Kumaraswamy Weibull, Alpha Power Weibull gibi formları mevcuttur. Bu çalışmada, Weibull dağılımının yeni bir formu olarak transmuted üç parametrelili Weibull (TÜPW) dağılımı incelenmektedir. Ayrıca çalışmada, TÜPW dağılımında mevcut parametrelerin tahmin edicileri, en çok olabilirlik ve en küçük kareler yöntemleri kullanılarak elde edilmektedir. Elde edilen tahmin edicilerin tahmin etkinlikleri yapılan kapsamlı simülasyon çalışmalarıyla karşılaştırmalı olarak ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Weibull dağılımı; Transmuted dağılım; En çok olabilirlik; En küçük kareler; Simülasyon.

**FAUNISTIC RECORDS OF THE OPPIID MITES (ACARI: ORIBATIDA) FROM
PAMUKOVA DISTRICT OF SAKARYA**

ŞULE BARAN

Sakarya University, Faculty Arts and Sciences, Department of Biology, Sakarya, Turkey,
sbaran@sakarya.edu.tr

SEYHAN TOPÇUOĞLU

Simav Doç. Dr. İsmail Karakuyu Devlet Hastanesi, 43500 Kütahya, Turkey

MERVE YAŞA

Sakarya University, Faculty Arts and Sciences, Department of Biology, Sakarya, Turkey

Oribatid mites are a group of acari living especially in the upper layer of the soil, leaf litter, mosses, lichens, and other low plants. They have ecological importance because of breaking down organic residues in soil and putting the nutrients back to the soil.

We provide faunistic data on the Oppiidae family of soil mite fauna from the Pamukova district. Five species belonging to family Oppiidae; *Ramusella (Insculptoppia) paolii* Ivan y Vasiliu, 1999, *Microppia minus* (Paoli, 1908), *Rhinoppia (R.) obsoleta* (Paoli, 1908), *Oppiella (O.) nova* (Oudemans, 1902) and *Corynoppia kosarovi* (Jeleva, 1962) were found. Information about the occurrence of oppiid mites in the studied area and their general distribution are presented.

Key words: faunistic records, Acari, Oribatida, Oppiidae, Pamukova, Turkey

DAMAEOLID MITES (ACARI: ORIBATIDA) OF TURKEY WITH NEW LOCALITY RECORDS

ŞULE BARAN

Sakarya University, Faculty Arts and Sciences, Department of Biology, Sakarya, Turkey,
sbaran@sakarya.edu.tr

SEYHAN TOPÇUOĞLU

Simav Doç. Dr. İsmail Karakuyu Devlet Hastanesi, 43500 Kütahya, Turkey

MERVE YAŞA

Sakarya University, Faculty Arts and Sciences, Department of Biology, Sakarya, Turkey

Oribatid mites are the dominant arthropod taxa in the decaying organic matter of soil. They important role in the process of organic matter decomposition, activation and dispersal of microbial flora and indication of soil quality.

The family Damaeolidae Grandjean, 1965 contains four genus and twelve species and have cosmopolite distribution. The main characteristics of this family are; lamellar setae near rostral setae, prodorsum without costulae of lamellae, 11 pairs of notogastral, 6 pairs of genital, 3 pairs of aggenital and 3 pairs of adanal setae.

In this study, Damaeolid mites fauna collected from the Pamukova district were investigated. Three species belonging to family Damaeolidae; *Damaeolus ornatissimus* Csiszár, 1962, *Damaeolus asperatus* (Berlese, 1904) and *Fosseremus laciniatus* (Berlese, 1905) were found. Information about the occurrence of Damaeolid mites in the Turkey and their general distribution are presented.

Key words: faunistic records, Acari, Oribatida, Damaeolidae, Pamukova, Turkey

BENİGN FİBROOSSEÖZ LEZYONLARIN RADYOLOJİK BULGULARI

ARAŞ. GÖR. SEDEF AKYOL

Gaziantep Üniversitesi, dt.sedefakyol@gmail.com

DR. ÖĞR. ÜYESİ EDA DİDEM YALÇIN

Gaziantep Üniversitesi, didemyalcin@gmail.com

ÖZET

Benign fibroosseöz lezyonlar; temelde aynı mekanizmaya dayanan, normal kemik dokusunun fibröz bağ dokusu, değişen miktarda kemik ve sement ile yer değiştirmesi ve bu dokuların yavaş yavaş mineralize olmaları sonucunda oluşan bir grup lezyonu tanımlamaktadır. Bu lezyonlar gelişimsel, reaktif-displastik süreç veya neoplazm gibi çeşitli yapılarda olabilirler. Lezyonlar, içerdikleri dokunun özelliği ve miktarına bağlı olarak radyografta radyolüsent, mikst veya radyopak olarak görülebilmektedir. İyi sınırlı veya çevre kemik dokudan kesin olarak ayrılamayan görünümde olabilirler. Osseöz displazilerde olduğu gibi asemptomatik olup tesadüfen alınan radyograflarda saptanabilecekleri gibi, ossifiye fibromda olduğu gibi, etkilenen kemikte ekspansiyona yol açabilirler. Çene ve yüzde görülen tüm fibroosseöz lezyonlar aynı histolojik modelin varyasyonlarıdır. Bu nedenle ayırıcı tanıda detaylı klinik ve radyografik değerlendirmenin önemi büyüktür. Fibröz displazide radyolojik görünüm lezyonun evresine bağlıdır. Erken evrede lezyon radyolüsent görünür ancak ilerleyen evrelerde opasite artışı ile birlikte mikst görüntü (buzlu cam) verir. Fibröz displazinin son evresinde radyopak (sklerotik) görüntü izlenir. Periapikal osseöz displazi sıklıkla orta yaşlı siyahi kadınlarda görülen ve tipik olarak mandibular anterior dişlerin kökü ile ilişkili bir lezyondur. Radyografide periapikal osseöz displazi lezyonları erken evrede radyolüsent, ileri evrelerde lezyon önce mikst sonra ince radyolüsent bant ile çevrili 1 cm'den küçük radyopak kitle şeklinde görülür. Genellikle asemptomatiktir ve rutin radyografik incelemede tesadüfen farkedilir. Özellikle asemptomatik olgularda panoramik radyograflar lezyona tanı koymak için yararlıdır. Ancak bilgisayarlı tomografi (BT) gibi vücudun herhangi bir bölgesinin üç boyutlu görüntüsünü oluşturabilen cihazlar ile bu lezyonların değerlendirilmesi kolaylaşmıştır. Bilgisayarlı tomograflardan daha iyi uzaysal çözünürlüğe sahip, metal artefaktların daha az olduğu, efektif radyasyon dozunun çok daha düşük olduğu konik ışınli bilgisayarlı tomograflar (KIBT) bu lezyonların incelenmesinde BT'ye göre avantajlıdır. Son yıllarda diş hekimliğinde kullanımı yaygınlaşan KIBT ile klinisyenler, lezyonların radyolojik özelliklerini üç boyutlu olarak görüntüleme imkânı bulmuştur. Bu bildiride benign fibroosseöz lezyonların radyolojik bulguları sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fibroosseöz Lezyonlar, Panoramik Radyografi, Konik Işınli Bilgisayarlı Tomografi

**BİTKİ BİYOTEKNOLOJİSİ VE GENETİK ÇEŞİTLİLİKTE GENETİK KAYNAKLARIN
ÖNEMİ**

DR. ÖĞR. ÜYESİ DOĞAN İLHAN

Kafkas Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, 36100 Kars /Türkiye,
doganilhan@kafkas.edu.tr

Bitki genetik kaynakları tarihsel gelişmeler paralelinde çeşitli çabaların sonucunda keşfedilen başlıca kaynaklardır. Bunlar, genetik özelliklerini koruyan ve son zamanlarda modern çeşitler olarak adlandırılan bazı bitkilerin yetiştirilmesinde kullanılan atasal canlı materyallerdir. Farklı coğrafik özelliklere sahip oldukları ve farklı ekolojik özellikleri yansıttıkları için, yüksek bir düzeyde allelik zenginlik gösterirler. Yeni çeşitlerin zirai çabalarla birlikte gelişmesine olanak sağladıkları ve hepsinden önemlisi nesiller boyunca korunan verimli genetik özellikler içerdikleri için, bitki genetik kaynakları paha biçilemez öneme sahiptirler.

Bu derlemede, bitki biyoteknolojisinde bitki genetik kaynaklarının ve genetik çeşitlilik özelliklerinin mevcut durumu, örnekleri ve önemi vurgulanmıştır. Bitki genetik kaynaklarının aynı zamanda geniş bir gen havuzuna sahip olmaları nedeniyle de önemli olduğu görülmektedir. Ülkelerin ekonomik kalkınmasında tarımsal performansın geliştirilmesinde genetik kaynakların rolü hiç kuşkusuz ki tartışmasızdır. Bu sebeple, tarım ürünleri ve genetik kaynakların doğru stratejilerle kullanılması gerekmektedir. Bu temel bilgi ışığında bitki genetik kaynakları, özellikle klasik yetiştirme yöntemlerinin yanı sıra modern biyoteknolojik ve moleküler destekli çeşitlilik çalışmalarısıyla desteklenmeli ve insan kullanımına sunulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Genetik kaynaklar, Bitki biyoteknolojisi, Genetik çeşitlilik

TÜRKİYE VE ESKİ SOVYET ÜLKELERİNDEN TOPLANAN YONCA (MEDICAGO SATIVA L.) POPULASYONLARINDA GENETİK ÖZELLİKLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

DR. ÖĞR. ÜYESİ DOĞAN İLHAN

Kafkas Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, 36100 Kars / Türkiye,
doganilhan@kafkas.edu.tr

Kültür yoncası (*Medicago sativa* L.), çok yıllık alttürlerden oluşan bir tür kompleksine (*Medicago sativa-falcata* Kompleksine) dahil edilmektedir. Kompleksin üyeleri, çiçek rengi, tohum şekli, genom yapısı ve ploidi seviyeleri gibi bir takım morfolojik özelliklere göre farklılık göstermektedir. Tetraploid alt türler arasında yer alan *M. sativa subsp. sativa*, *M. sativa subsp. falcata* ve *M. sativa subsp. varia* birincil gen havuzunu oluşturmaktadırlar. Alttürler için çeşitlilik merkezi, Kafkasya, Kuzeybatı İran ve Kuzeydoğu Türkiye olarak görülmekte olup doğal yayılım alanı ise Kuzey sınırı olarak Eski Sovyet ve Kuzey Afrika'nın güney sınırındadır. Birincil gen havuzu arasındaki genetik çeşitlilik ve çeşitlilik bölgeleri arasındaki karşılaştırmalar, genetik kaynaklardan yararlanılırken yetiştiriciler için iyi bir referans sağlamaktadır. Amerika Birleşik Devletleri Tarım Bakanlığı Genetik Kaynakları Bilgi Ağı (USDA-GRIN) Sistemi, Türkiye ve Eski Sovyet bölgesi de dahil olmak üzere tüm doğal yayılımından referans verileri sağlamaktadır.

Bu çalışmada, Türkiye'den toplanan 9 yonca populasyonu ve USDA GRIN Sisteminde tutulan Eski Sovyet Ülkelerinden toplanan 11 yonca populasyonu, 20 SSR markörü kullanılarak değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında, alttürlerin lokasyonları arasındaki bilgiler hiyerarşik populasyon yapısını ortaya çıkarmak için karşılaştırılmıştır. Sonuçların hem yonca genetik kaynaklarının toplanması hem de daha fazla değerlendirilmesinde faydalı olacağı ve ıslah programlarında tohum bankası kullanımlarının üzerinde etkili olacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Genetik çeşitlilik, Yonca, SSR

KAYSERİ İLİNİN HAYVANSAL KAYNAKLI KOMPOST POTANSİYELİ VE OPTİMUM TESİS KONUMLARI

DOÇ. DR. HASAN ELEROĞLU

Cumhuriyet Üniversitesi, Şarkışla Aşık Veysel Meslek Yüksekokulu, 58400 Şarkışla/Sivas, Türkiye,
eleroglu@cumhuriyet.edu.tr

PROF. DR. HÜDAVERDİ BİRCAN

Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, 58140 Sivas, Türkiye,
hbircan@gmail.com

ÖĞR. GÖR. DR. RAHİM ARSLAN

Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, 58140 Sivas, Türkiye,
rrahim4258@gmail.com

Özet

Hayvansal atıklar organik yapıda olması nedeniyle endüstriyel atıklara oranla geri dönüşümü daha verimli ve çevresel olabilmektedir. Özel olarak Orta Anadolu topraklarının organik madde bakımından yetersizliği göz önüne alındığında topraktan alınan organik maddenin uygun formda toprağa geri dönüşümünü sağlamak gerekmektedir. Kompost, vermikompost merkezlerinin önerilmesinde temel amaç, Kayseri bölgesinin kırsal kalkınmasına, tarımsal gelişmesine ve üretimin artmasına katkı sağlamaktır. Bunun gerçekleşmesi için de toprağın organik yapısını koruyan ve hatta gelişmesini sağlayan doğal gübrenin kullanılması bir zorunluluktur. Üretim maliyetleri kimyasal gübrelere göre çok düşük olması, çiftçilerimize çok düşük maliyetle toprağı gübreleme imkânı sunacaktır. Bu çalışmada, Kayseri ilinde açığa çıkan hayvansal kaynaklı atık miktarının hesaplanması ve kompost ve vermikompost olarak değerlendirilmesi için optimum tesis konumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, Kayseri İl Tarım ve Orman Müdürlüğünden elde edilen veriler doğrultusunda bölgedeki hayvan sayıları, açığa çıkan atıkların miktarları ve içerikleri tespit edilmiş, işletmeler kapasitelerine göre sıralanmıştır. Kayseri ilinde 50 ve üzeri büyükbaş kapasitede 1272 işletmeye ait yerleşim yerlerinin koordinatları enlem ve boylam olarak belirlenmiştir. Bu koordinatlar kullanılarak, uzaklık ve toplam hayvan sayısı bakımından en uygun kompost merkezlerinin konumu K-Means kümeleme analizi yöntemiyle belirlenmiştir. Kayseri için grup büyüklüğü 1000-3000 büyükbaş olup, odak uzaklık değeri 15 km'nin aşağısında olan işletmeler kompost üretim merkezine dahil edilmiştir. Bu kriterler doğrultusunda, Kayseri ilinde toplam yatırım tutarı 7,84 milyon dolar, gelir tutarı 4,9 milyon dolar/yıl olan, toplamda 49.013 ton/yıl kompost üretebilecek 17 kompost üretim merkezi belirlenmiştir. Odak merkezine uzaklığı en uzak 30 km olan, ancak 1000 Baş ve üzerinde kalan işletmelerin koordinatları K-Means kümeleme yönteminde analiz edilerek en optimal vermikompost tesis yeri belirlenmeye çalışılmıştır. Kayseri ilinde, toplam yatırım tutarı 5,61 milyon dolar, gelir tutarı 7,68 milyon dolar/yıl olan, toplamda 10.971 ton/yıl vermikompost üretebilecek 7 üretim merkezi belirlenmiştir. Yapılan bu çalışmadan elde edilen veriler, K-Means kümeleme yöntemi kullanılarak analiz edilmiş, en optimum tesis yeri belirlenmeye çalışılmış, yatırımcıya ve ilgili kurumlara en verimli bilgileri verecek şekilde harita üzerinde nokta yoğunluk diyagramıyla gösterilmiştir. Ayrıca ön fizibilite çalışması kapsamında kompost ve vermikompost üretim merkezlerinin tahmini yatırım maliyetleri hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kayseri, Hayvansal atık, Kompost, K-Means, Organik atık

TR72 BÖLGESİNDE ORGANİK ÜRÜN TÜKETİM DESENİ VE DEĞERİ

HASAN ELEROĞLU

Cumhuriyet Üniversitesi, Şarkışla Aşık Veysel Meslek Yüksekokulu, 58400 Şarkışla/Sivas, Türkiye,
eleroglu@cumhuriyet.edu.tr

HÜDAVERDİ BİRCAN

Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, 58140 Sivas, Türkiye,
hbircan@gmail.com

Özet

Organik ürünlere olan talep son yıllarda giderek artmaktadır. Bununla birlikte zaman zaman pazarlamada karşılaşılan birtakım olumsuzluklar üretimde daralmaya veya ürün değerinin kaybına neden olabilmektedir. Uygun pazarlama ve ürün desenin oluşturulması için tüketici tercihlerinin bilinmesinde yarar bulunmaktadır. Bu çalışma, TR72 bölgesinde (Kayseri, Sivas ve Yozgat) organik ürün tüketim deseni ve bu ürünlere fazladan yapılacak ödeme tutarının bölgesel değişimini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla, TR72 bölgesinde tüketicilerin organik ürünlerin tüketim deseni ve değerini belirlemek amacıyla 1350 aile ile yüz yüze anket uygulaması yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, tüketilen organik içecek, süt, yumurta, tavuk eti ile sebze meyve bakımından iller arasında farklılık önemli olmakla birlikte ($P<0,01$), tüketim mevsimi bakımından da bölgesel farklılık önemli olarak hesaplanmıştır ($P<0,01$). Markaya verilen önem ilden ile istatistiksel olarak önemli olup ($P<0,01$), organik yumurta ve tavuk eti için fazladan yapılabilecek ödeme oranları bakımından da bölgesel farklılık önemli olarak gerçekleşmiştir ($P<0,01$). Elde edilen sonuçlara göre; organik ürün tercihleri, markaya verilen önem, tüketim mevsimi ve organik ürün için yapılacak fazla ödeme miktarları bakımından gelişmişlik düzeyi oldukça önemli olup, gelir seviyesi ve bilinçli tüketim faktörleri etkili olmaktadır.

Anahtar kelimeler: Organik ürünler, TR72, Ürün fiyatı, Tüketim mevsimi, Marka tercihi

**A NEW EPIPHYTIC BRYOPHYTE COMMUNITY FOR TURKEY
(*ULOTETUM CRISPAE*)**

DOÇ. DR. MEVLÜT ALATAŞ

Munzur University, Engineering Faculty, Department of Bioengineering, Tunceli, Turkey
mevlutalatas@hotmail.com

DOÇ. DR. TÜLAY EZER

Niğde Ömer Halisdemir University, Faculty of Science, Department of Biology, Niğde, TURKEY
tuezer@gmail.com

DOÇ. DR. NEVZAT BATAN

Karadeniz Technical University, Maçka Vocational School, Trabzon, TURKEY
nevzatbatan@gmail.com

Abstract

There are few studies on epiphytic bryophyte flora and their vegetation in Turkey. These studies made in order to determine our bryosociological inventory are inadequate in our country with rich bryodiversity. Therefore, there are need to more study. With this study performed in Kamilet Valley (Artvin) has been made a contribution to the epiphytic bryophyte vegetation of our country by defining a new epiphytic bryophyte association for Turkey.

The research materials were composed relevés and bryophyte specimens belonging to these relevés taken from various trees occurring in the different localities and habitats of Kamilet Valley (Artvin), in different vegetation periods of 2016. These relevés were selected depending on the minimal area concept. For the relevés, abundance-coverage scale of Frey and Kürschner was used. These relevés have been evaluated using the classical Braun-Blanquet method as well as DECORANA (Detrended Correspondence Analysis) and TWINSpan (Two-Way Indicator Species Analysis).

Ulotetum crispae Ochn. 1928 association has been identified as epiphytic with relevés taken from the bases and trunks of trees in between 285-1157 meters of the study area. 6 of the 18 taxa which form the epiphyte association are liverworts, 12 of them are mosses, and 3 of the mosses are acrocarpous and the other 9 are pleurocarpous. The number of taxa in relevés varied in the association from 5 to 8.

Because of the fact that, *Ulotetum crispae* is determined for the first time from Turkey has the characteristics which belong to the class of *Frullanio dilatatae-Leucodontetea sciuroidis* Mohan 1978, the order of *Orthotrichetalia* Hadac in Klika and Hadac 1944 and the alliance of *Ulotion crispae* Barkman 1958, this association is classified according to the order and the alliance. The character species of the association mesophyte *Ulotia crista* is the taxon with the highest repetition and their permanence in the relevés are 100%. While the general cover of the association differs between 83% and 95%, the closure of the vegetation alters 80% and 90%. In terms of ecological characteristics; we can say that the association is distributed in mesophytic, acidic and shaded areas.

Keywords: Bryophyte, Epiphytic, Vegetation, Artvin, Turkey.

***1D* COORDINATION POLYMERS OF CYCLOTRIPHOSPHAZENE: STRUCTURES AND SOME PROPERTIES**

DR. ÖĞR. GÖR. DERYA DAVARCI

Gebze Technical University, Chemistry Department, Kocaeli, Turkey, ddavarci@gtu.edu.tr

Over the past two decades, coordination polymers have attracted considerable attention due to their wide potential applications in the field of catalysis, magnetism, porosity, optical and non-linear optical materials, luminescent, conductivity and dye adsorption. With the phenomenal growth in the synthesis of coordination polymers recent years, a variety of new structures are now available in the literature.

Cyclotriphosphazene and its derivatives have found widespread use as building blocks in supramolecular and materials chemistry while coordination polymer chemistry remained less developed. The reactivity of the P-Cl bonds has been exploited in creating several hexapodal multi-side coordination ligands possessing P-N bonds. These have been used for the preparation of coordination polymers with varying nuclearities and topologies.

In this work, we have studied on the **L** and aimed to design of its *1D* coordination polymers with Ag (I), Mn(II), Co(II), Zn(II) and Hg(II). Eventually, as predicted, five new coordination polymers with *1D* polymeric zig-zag chain were synthesized. Their structures and some properties were investigated. This study showed that the dimension of the coordination polymer could be predicted and that *1D* coordination polymers were prepared selectively if we used dispirodipyridyloxycyclophosphazene ligand (**L**).

Key Words: Cyclotriphosphazene, pyridyloxy group, coordination polymers.

TARIMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA VERMİKOMPOST ÜRETİM VE UYGULAMALARI ÜZERİNE ARAŞTIRMA

AYSEL KEKİLLİOĞLU

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen Edebiyat Fak. Biyoloji Bölümü, Türkiye,
akekillioğlu@hotmail.com

FATMA SOYSALDI

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen Bil. Enst. Biyoloji A.B.D., Türkiye,
fatma8280@hotmail.com

ÖZET

Dünya genelinde nüfus sayısının sürekli artması insanların besin ihtiyaçlarının da giderek artmasına yol açmaktadır. Buna bağlı olarak tarım ve toprağın yükü gün geçtikçe artmaktadır. Bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeler en önemli doğal kaynağımız olan toprağın bir taraftan yoğun bir şekilde kullanılarak sürekli işlenmesine, diğer taraftan kimyasal gübre ve pestisidler vasıtasıyla tekstürünün bozulmasına neden olmaktadır. Bu durum ürünlerin verim ve kalitesinde kayıplar oluşturmaktadır. Bu olumsuzluklar bilim insanlarında hem doğaya ve toprağa dost hem de yüksek kalite ve ürün elde etmeyi sağlayan doğal ürün arayışına itmektedir. Bu kapsamda; bitkilerin ihtiyacı olan besinleri, onların alabileceği formda barındıran, toprak için yararlı mikroorganizmalar içeren ve organik atık yönetiminde oldukça önemli bir rolü bulunan ve aynı zamanda ticari bir değeri olan "Vermikompost", oluşan bu ihtiyaçları karşılayan bir ürün olarak önem kazanmaktadır. Gelişmiş ülkelerde 1970'li yıllardan bu yana tarımda yoğun bir şekilde kullanılan, vermikompost, ülkemizde henüz yeterince gelişme gösterememektedir. Gelişmiş ülkelerde toprak önemli bir ekonomik varlık olarak değerlendirilip planlı bir şekilde kullanılmaktadır. Ülkemizde gerekli planlama yapılmamasından kaynaklı bilinçsiz uygulamalar, kirlilik, erozyon ve toprağın aşırı kullanımı gibi sorunlara bağlı olarak, tarımdan elde edilmesi gereken verim yeterli seviyeye ulaşamamaktadır. Bu bağlamda ülkemizde tarımın ülke ekonomisine katkısı olması gereken düzeyin altında kalmaktadır. Bu çalışmada; özellikle tarımsal sürdürülebilirlik ve atık yönetimi açısından büyük önemi olan "vermikompost", Dünya ve Türkiye'deki tarihsel süreç, toprak, tarım, toprak solucanı, üretim, uygulama, bilimsel araştırma ve mevzuat bakımından ayrıntılı incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Vermikompost, Toprak Solucanı, Tarımsal Sürdürülebilirlik, Atık, Ekoloji, Ekonomi

**LEPTINOTARSA DECEMLINEATA SAY, 1824 (INSECTA: COLEOPTERA) TÜRÜNÜN
BAZI DAVRANIŞ ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ**

AYSEL KEKİLLİOĞLU

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen Edebiyat Fak. Biyoloji Bölümü, Türkiye,
akekillioğlu@hotmail.com

MEVLİDİYE YILMAZ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen Bil. Enst. Biyoloji A.B.D., Türkiye,
mevlidiye_yilmaz@hotmail.com

ÖZET

Dünya ülkelerinin %79'unda patates yetiştirilmekte, üretilen miktar olarak buğday, mısır ve pirinçten sonra 4. sırada yer almaktadır. Patates üretiminde Çin, Hindistan, ABD, Rusya önemli ülkelere arasında bulunmakta ve Türkiye 12. sırada yer almaktadır. Patatesin en tehlikeli zararlılarından biri Patates böceği *Leptinotarsa decemlineata* Say, 1824 (Coleoptera:Chrysomelidae) dır. *L. decemlineata* 4 gömlek değiştirerek, 4 larva dönemi geçirmektedir. Gömlek çıkaran larva parlak turuncu renk olmakta ve beslendikçe diğer larva dönemi özelliklerini almaktadır. Holometabola (tam başkalaşım) tipi başkalaşım gösteren patates böceğinin 4. dönem larvaları 2- 3 gün aktif beslenmenin ardından bir süre toprak yüzeyinde prepupa dönemi geçirdikten sonra toprağın 4- 8cm altına girerek pupa dönemine geçmektedir. Pupa evresinden ergin birey olarak çıkan patates böceği birkaç günlük beslenmenin ardından çiftleşme için gerekli olgunluğa gelmektedir. Çiftleşmeyi takip eden gün içerisinde yumurta bırakma davranışı görülmektedir. Tehlike durumunda, tehlike geçene kadar ölü pozisyonu halinde beklemektedir. Elytra ve baş kısmı parlak olan ergin birey yaşlandıkça dış kabuğunun rengi parlaklığını yitirmekte ve yaşamını yitiren ergin birey bacaklarını içine çekerek ölmekte ve kısa süre içinde kararmaktadır. Sonuç olarak bu çalışmanın genel amaç ve içeriğini; patates böceği olarak bilinen *L. decemlineata* türünün, biyolojik ve ekolojik yaşam süreci kapsamında; beslenme, çiftleşme, yumurta bırakma, savunma vb. bazı davranış özelliklerini, arazi ve laboratuvar koşullarındaki deney ve gözlemlerimiz bağlamında incelemelerimiz oluşturmaktadır.

Anahtar kelimeler: *L. decemlineata*, Davranış, Biyoloji, Ekoloji, Tarım, Patates, Nevşehir

ЭТИКО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ БИМЕДИЦИНСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ НА ЧЕЛОВЕКЕ И НА ЖИВОТНЫХ: "НЮРНБЕРГСКИЙ КОДЕКС"

Дарья АЛЕЕКСЕВА, Педагог

Кубанский Государственный Университет, D.Aleexed@Gmail.Com

Современная история обсуждения этих проблем начинается, пожалуй, с момента окончания Второй мировой войны. Именно в это время, а точнее - в ходе Нюрнбергского процесса над нацистскими учеными и врачами-преступниками, были оглашены свидетельства об экспериментах, проводившихся над заключенными концлагерей. Особо жестокий, бесчеловечный характер экспериментов заключался в том, что в них фактически планировалась смерть испытуемых. Среди них были такие, как изучение реакции организма на большие высоты и разреженный воздух: на испытуемых - узниках концлагеря Дахау - имитировалось действие недостатка кислорода в атмосферных условиях на высоте 12 км. Обычно через полчаса испытуемый умирал; при этом в протоколе эксперимента с немецкой педантичностью фиксировались стадии его предсмертных мучений (такие как "спазматические конвульсии", "агоническое конвульсивное дыхание", "стоны", "пронзительные крики", "гримасы, кусание собственного языка", "неспособность реагировать на речь" и т.п.). Изучались также реакции организма на переохлаждение, для чего обнаженных испытуемых выдерживали на морозе до 29 градусов в течение 9-14 часов или на несколько часов погружали в ледяную воду. В том же концлагере проводились опыты, в ходе которых свыше 1 200 человек было заражено малярией. Непосредственно от инфекции умерло 30 испытуемых, от 300 до 400 - от вызванных ею осложнений, многие другие - от передозировки неозальварина и пирамидона. В Заксенхаузене и в некоторых других концлагерях проводились эксперименты с горчичным газом: испытуемым преднамеренно наносились ранения, а затем раны инфицировались горчичным газом. Других этот газ заставляли вдыхать или принимать внутрь в сжиженном виде. "Экспериментаторы" хладнокровно фиксировали, что при введении газа в раны на руках руки сильно опухают и человек испытывает чрезвычайные боли. В ходе экспериментов, проводившихся в основном на женщинах в концлагере Равенсбрюк, изучались раневые инфекции, а также возможности регенерации костей, мышц и нервов и трансплантации костей. На ногах испытуемых делались надрезы, а затем в раны вводились бактериальные культуры, кусочки древесной стружки или стекла. Лишь спустя несколько дней раны начинали лечить, проверяя те или иные средства. В иных случаях возникала гангрена, после чего одних испытуемых лечили, а других - из контрольных групп - оставляли без лечения.

Ключевые слова: Эксперименты, правовое регулирование, Нюрнбергский кодекс

**ЖАҢАРТЫЛҒАН БІЛІМ БЕРУ - ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ПАТРИОТИЗМ
ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ КЕПІЛІ**

Таңатарова Жиде Әлімқызы - 6D010200 - Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі мамандығының 3 курс докторанты, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан.

Ажигалиева Гулзира- Бастауыш сынып мұғалімі. К.Смагулов атындағы орта мектеп.

Назымова Зауза - Бастауыш сынып мұғалімі. К.Смагулов атындағы орта мектеп. Атырау қаласы Қазақстан.

**ОБНОВЛЕННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ - ГАРАНТИЯ ПРОДВИЖЕНИЯ
ЦЕННОСТЕЙ ПАТРИОТИЗМА КАЗАХСТАНА**

Танатарова Ж.Ә. - 6D010200 – докторант 3 курса КазНПУ имени Абая. г. Алматы. Казахстан.

Ажигалиева Гулзира. Учитель начальных классов.

Назымова Зауза Т. Учитель начальных классов. Школа имени К.Смагулова. г.Атырау. Казахстан.

Аннотация: Патриотизм олицетворяет любовь к своему Отечеству, неразрывность с его историей, культурой, достижениями, проблемами, притягательными и неотделимыми в силу своей неповторимости и незаменимости, составляющими духовно-нравственную основу личности, формирующими ее гражданскую позицию и потребность в достойном, самоотверженном, вплоть до самопожертвования, служении Родине.

Важнейшей составной частью воспитательного процесса в современной школе является формирование патриотизма и культуры межнациональных отношений, которые имеют огромное значение в социально-гражданском и духовном развитии личности ученика. Только на основе возвышающих чувств патриотизма и национальных святынь укрепляется любовь к Родине, появляется чувство ответственности за ее могущество, честь и независимость, сохранение материальных и духовных ценностей общества, развивается достоинство личности.

Задача учителя - правильно организовать занятия по данной тематике. Здесь потребуется творческий подход, а умение использовать на своих мероприятиях особенности культурно-исторических традиций не только той страны, в которой проживают, но и своего региона.

Введение детей в историю своей культуры, содействие принятия ими следующих качеств: любовь к своей родине, милосердие, толерантность, уважение к своей культуре. Учащиеся в начальной школе достаточно восприимчивы к усвоению

ценностей и нравственных норм, и этот факт нужно в полной мере учесть. Такие занятия помогают формировать не только патриотические и гражданские чувства, но и личность.

Многие нравственные качества человека закладываются в детские, школьные годы. Любовь к родному краю, желание видеть родной город хорошеющим и расцветающим. Все эти чувства в большей степени зависят от того, как они были заложены в детях в школьные годы. Картины родной природы: горы и озера, степные дали и дремучие леса - все это в равной степени формирует у детей симпатию к родному краю, а чудесные местные легенды, сказки и песни, исторические повествования и памятники оставляют большой след в детской душе, независимо от того, где они живут.

Ключевые слова: обновленное образование, метод, стратегия, патриотизм, казахстанский патриотизм, перспективы, мотивация.

UPDATED EDUCATION - GUARANTEE OF PROMOTING THE VALUES OF PATRIOTISM OF KAZAKHSTAN

Tangatarova Zh. – 3rd course PhD student, specialty:
6D010200- Pedagogy and methodology of primary education, Abai KazNPU,

Azhigaliyeva G. – primary school teacher.

Nazymova Z. - primary school teacher.

School named after K. Smagulov.

Atyrau. Kazakhstan.

Annotation : Patriotism personifies love for its Fatherland, continuity with its history, culture, achievements, problems, attractive and inseparable because of its uniqueness and irreplaceability, constituting the spiritual and moral basis of the individual, forming its civic position and the need for a decent, selfless, even self-sacrificing, serving the motherland.

The most important part of the educational process in the modern school is the formation of patriotism and culture of interethnic relations, which are of great importance in the social, civil and spiritual development of the student's personality. Only on the basis of the elevated feelings of patriotism and national shrines is love for the motherland strengthened, a sense of responsibility appears for its power, honor and independence, the preservation of the material and spiritual values of society, and the dignity of the individual develops.

The task of the teacher is to properly organize classes on this topic. It will require a creative approach, and the ability to use at their events the peculiarities of cultural and historical traditions not only of the country in which they live, but also of their region.

Many of the moral qualities of a person are laid in childhood, school years. Love for the native land, the desire to see the hometown kinder and burgeoning. All these feelings are more dependent on how they were laid in children in school years. Pictures of native nature: mountains and lakes, steppe distances and dense forests - all this equally forms children's sympathy for the native land, and wonderful local legends, fairy tales and songs, historical narratives and monuments leave a big mark on the child's soul, regardless of where they live.

Keywords: updated education, method, strategy, patriotism, Kazakhstan patriotism, prospects, motivation

FEDERALISM AND PERSPECTIVES OF DEMOCRACY

Akbar VALADBİGİ

State University of Yerevan - Armenia

Shahab GHOBADI

Kurdistan State University - Iran

Abstract

From political point of view, federal government is a kind of political organization in which political power is divided among smaller political units and each one of them has its own regulations and organs which acts in accordance with its people and group benefits and origins. Borders and management of units are determined by certain regulations. In terms of world politics, federal system appears in different forms. Close relation between governmental organizations and people allows independent institutes to control political power and this, in turn, contributes to the development of democracy.

In a country in which different nations live, development of democracy is in contrast with centralization of political power in a centre, as in such a political organization the power of government is ever-increasing to a degree in which government by exploiting its own power or relying on one of the reasons decreases people to its peasants and bases to reign over all other nations. Suggesting the right of separation and mentioning it in the constitutional law hinders the implementation of long-term projects across federal country. Distrust on an unknown future leads to some political crisis; then, its economical and social results appear in interior policy making and international relations.

Keywords: Federalism, Nationality, Democracy, Destiny, Power

BILGI TOPLUMUNDA YÜKSEK ÖĞRETİMİN MİSYONU ÜZERİNE STRATEJİK SOSYOLOJİ POZİSYONUNDAN BİR BAKIŞ

BAGIRZADEH MURAD MANAF OGLU

Assistant of professor, Head of Department, mbagirzadeh52@gmail.com

Research Institute for Economic Studies IAETI ASEU-UNEC, Azerbaijan

Araştırmanın amacı, bilgi toplumunda yüksek öğretimin rolünün analizinde stratejik yönetim ve sosyolojinin entegrasyon konularını incelemektir. Yeni bir disiplinlerarası yönün - stratejik sosyoloji oluşumunun ve gelişiminin ana unsurları dikkate alınır. "Stratejik sosyoloji" terimi, M. Burawoy tarafından [1] yükseköğretim reformlarının analizi ile ilgili bir dizi uygulamada önerilmiştir. Makale bu fikirleri geliştirmeye çalışmakta ve ayrıca bu disiplinlerin gelişimi boyunca sosyolojik analiz yöntemleri ile stratejik yönetim teorisi arasındaki yakın etkileşim olgusuna dikkat çekmektedir [2]. Daha önce yazar, Türk süper etnografyalarındaki entegrasyon süreçlerini tanımlamak için stratejik sosyoloji yaklaşımını araştırdı (Eskişehir, 2005).

Çalışma konusu, yeni bir disiplinler arası yönelimin oluşması için aşağıdaki önkoşullardır: Hoffmann'ın stratejik etkileşimi kavramları (1969), sosyolojideki yaşam stratejileri [5], stratejik kültür kavramı [3], stratejik yönetim teorisi [2], refleksif kontrol ve refleksif ortamlar teorisi [5] ve diğer ilgili gelişmeler.

Analiz sonucunda, yüksek öğretimin yeni hedefleri formüle edilmiştir: stratejik bilgi üretimi, sahip olunan uzmanların eğitimi, profesyonel becerilerle yavaş stratejik kültürün yeterlikleri, bireyin bilgi toplumunun sosyal çevresinin yansıtıcı ortamdaki faaliyetleri için stratejik öznel özellikleri ile sosyalleştirilmesi.

Anahtar Kelimeler: strateji, sosyoloji, yüksek öğretim

Edebiyat:

1. Burawoy M. For Public Sociology. 2004 Presidential Address // American Sociological Review, Vol. 70, February, 2005. P. 4–28.
2. Katkalo V.S. Evolution of the theory of strategic management 2011.
3. Gray C. 1981. National Style in Strategy: The American Example. - International Security, Fall, vol. 6, No. 2.
4. Economics, Economics, Strategies Management, Advance in Strategies, Volume 17, 2008. 26pp.
5. Reznik Yu.M., Smirnov E.A. Life strategies of the individual (the experience of complex analysis). M., 2002. - 384 p. Lepsky V.E.
6. Reflexive-active environments of innovative development. - M. : Publishing house "Kogito-Center", 2010. - 255 p.

ВЗГЛЯД С ПОЗИЦИИ СТРАТЕГИЧЕСКОЙ СОЦИОЛОГИИ НА МИССИЮ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ В ОБЩЕСТВЕ ЗНАНИЯ

БАГИРЗАДЕ МУРАД МАНАФ ОГЛУ

Доктор экономики, доцент, заведующий отделом, mbagirzadeh52@gmail.com
Научно-исследовательский институт экономических исследований IAETI ASEU-UNEC,
Азербайджан, AZ1001, İstiglaliyet 6, Баку, Азербайджанский государственный
экономический университет

Целью исследования является изучение вопросов интеграция стратегического управления и социологии в исследовании роли высшего образования в обществе знания. Рассмотрены основные элементы становления и развития нового междисциплинарного направления – стратегической социологии. Термин «стратегическая социология» предложил М.Буравой [1] в ряде приложений, в том числе применительно к анализу реформ высшего образования. В работе предпринимается попытка развития этих идей путем синтеза стратегического и социологического знания на основе управленческой парадигмы, управления знаниями как стратегическими активами университетов, развития динамических компетенций университетов. Обращается внимание на факт тесного взаимодействия социологических методов анализа и положений теории стратегического управления на всем протяжении развития этих дисциплин [4].

Ранее автор исследовал подход стратегической социологии для выявления интеграционных процессов в тюркском супер-этносе (Eskishehir, 2005). Предметом изучения являются следующие предпосылки становления нового кросс-дисциплинарного направления: понятия стратегической интеракции Гофмана (1969), жизненных стратегий в социологии [5], концепция стратегической культуры [3], эволюция теории стратегического управления [2], теория рефлексивного управления и рефлексивных сред [5], и ряд других связанных разработок.

В результате проведенного анализа формулируются новые цели высшего образования: производство стратегических знаний, подготовка специалистов, обладающих наряду с профессиональными навыками, компетенциями стратегической культуры, социализация личности со свойствами стратегической субъектности для деятельности в рефлексивной среде общества знания.

Ключевые слова: стратегия, социология, высшее образование

Литература:

1. Burawoy M. For Public Sociology. 2004 Presidential Address // *American Sociological Review*, Vol. 70, February, 2005. P. 4–28.
2. Каткало В.С. Эволюция теории стратегического управления 2011.
3. Gray C. 1981. National Style in Strategy: The American Example. — *International Security*, Fall, vol. 6, № 2.
4. Introduction: Economics Meets Sociology in Strategic Management, *Advances in Strategic Management*, Volume 17, 2008. 26pp.
5. Резник Ю.М., Смирнов Е.А. Жизненные стратегии личности (опыт комплексного анализа). М., 2002. - 384 с. Лепский В. Е.
6. Рефлексивно-активные среды инновационного развития. – М.: Изд-во «Когито-Центр», 2010. – 255 с.

A VIEW FROM THE POSITION OF STRATEGIC SOCIOLOGY ON THE MISSION OF HIGHER EDUCATION IN THE KNOWLEDGE SOCIETY

The aim of research is to study the issues of integration of strategic management and sociology in analysis of the role of higher education in the knowledge society. The main elements of the formation and development of a new interdisciplinary direction - strategic sociology, are considered. The term “strategic sociology” was proposed by M. Burawoy [1] in a number of applications, including in relation to the analysis of higher education reforms. The paper attempts to develop these ideas, and also draws attention to the fact of close interaction between sociological methods of analysis and the provisions of the theory of strategic management throughout the development of these disciplines [2]. Earlier, the author investigated the approach of strategic sociology to identify integration processes in Turkic super-ethnos (Eskishehir, 2005).

The subject of study is the following prerequisites for the formation of a new cross-disciplinary direction: the concepts of Hoffmann's strategic interaction (1969), life strategies in sociology [5], the concept of strategic culture [3], the evolution of the theory of strategic management [2], the theory of reflexive control and reflexive environments [6], and a number of other related developments.

As a result of the analysis, new goals of higher education are formulated: production of strategic knowledge, training of specialists possessing, along with professional skills, competencies of strategic culture, socialization of an individual with properties of strategic subjectness for activity in the reflexive environment of the knowledge society.

Keywords: strategy, sociology, higher education

Literature:

1. Burawoy M. For Public Sociology. 2004 Presidential Address // *American Sociological Review*, Vol. 70, February, 2005. P. 4–28.
2. Katkalo V.S. Evolution of the theory of strategic management 2011.

3. Gray C. 1981. National Style in Strategy: The American Example. - International Security, Fall, vol. 6, No. 2.
4. Economics, Economics, Strategies Management, Advance in Strategies, Volume 17, 2008. 26pp.
5. Reznik Yu.M., Smirnov E.A. Life strategies of the individual (the experience of complex analysis). M., 2002. - 384 p. Lepsky V.E.
6. Reflexive-active environments of innovative development. - M .: Publishing house "Kogito-Center", 2010. - 255 p.

AZERBAYCANIN BÖLGE ÜLKELERİYLE EKONOMİK İLİŞKİLERİ

DOÇ. DR. ELMAN IBISHOV

Senior Research Fellow, Institute for Economic Research Scientific Research at Azerbaijan State Economic University Baku / Azerbaijan

elman.ibishli@gmail.com

DOÇ. DR. FARHAD MIKAYILOV

Senior Research Fellow, Institute for Economic Research Scientific Research at Azerbaijan State Economic University

Senior Research, the Institute for Scientific Research on Economic Reforms (ISRER) under the Ministry of Economy of the Republic of Azerbaijan

f_mikayilov@yahoo.com

Baku / Azerbaijan

ARŞ. GÖR. RAMİZ HASANOV

Küresel ekonomik sisteme başarılı entegrasyona katkıda bulunan önemli faktörlerden biri, küreselleşme sürecinden ortaya çıkan kriterleri ülkenin gerçekleri ile birleştirerek ulusal çıkarlarını sağlamaktır.

Amaç, ekonominin petrol ve gaz gelirlerine bağımlılığını azaltmak, petrol dışı sektörü geliştirmek, özellikle ihracata yönelik dış ticareti desteklemek için ihracatın çeşitlendirilmesi ve dış ticaret cirosunun yapısında olumlu değişimlerin gerçekleştirilmesi için faaliyetlerin uygulanmasıdır. geçiş ekonomilerinde. Bu amaç için:

- Uluslararası kooperatif kapasiteleri kullanılarak, uluslararası finansal kuruluşların kullanımı yoluyla, ülkedeki hammaddelerin işlenmesindeki artışı içeren yabancı sermayenin, - Geçiş ekonomilerindeki petrol dışı ihracatı artırmanın yanı sıra ihracatı çeşitlendirmek için, ihracatçı sendikalar oluşturmak, serbest ekonomik bölgeler üzerindeki çalışmalarını hızlandırmak, geçiş ekonomilerindeki petrol dışı ihracatı artırmak için bazı adımlar atılmalıdır. İhracatın çeşitlendirilmesinin yanı sıra, yerel ihracatçılara aşağıdaki hizmetler sağlanmalıdır:

- İhracatçıların ithalat prosedürleri ve önemli ortak ülkelerin gereksinimleri ile gümrük vergileri ve vergileri hakkında bilgilendirme;
 - Farklı pazarlardaki ihracat fırsatları ve ihracat çeşitliliği konusunda ciddi soruşturmanın yapılması;
 - Yabancı firmaların önerileri hakkında yerel ihracatçıları bilgilendirmek ve hedef pazarlardaki yerel şirketlerin ihracat ürünleri doğrultusunda potansiyel müşterileri aramak;
- Bütün bu konular, makalede geniş bir şekilde ele alınmıştır.

Anahtar kelimeler: İhracat, dış ticaret, işbirliği, ekonomik işbirliği

One of the important factors contributing successful integration into the global economic system is the successful combination of the criteria emerging from the globalization process with the country's realities and ensuring their national interests.

The goal is to implementation of activities to reduce dependence of the economy on oil and gas revenues, to develop non-oil sector, in particular diversification of export to promote export-oriented foreign trade, and to achieve positive changes in the foreign trade turnover structure in the transition economies. For this purpose:

- Ensure that foreign capital involving the increase in the level of processing of raw materials in the country, through the use of international financial institutions, through the use of international cooperative capacities,

- In order to increase non-oil exports in the transition economies, as well as to diversify exports, certain steps should be taken to create exporter unions, to speed up work on free economic zones, to increase non-oil exports in the transition economies, as well as to diversify exports the following services should be provided to local exporters:

- Informing exporters about import procedures and requirements of key partner countries as well as customs duties and taxes;
- Conducting serious investigations on export opportunities in different markets and diversification of exports;
- Informing local exporters about the proposals made by foreign companies and searching for potential customers in accordance with the export products of local companies in target markets;

All these issues have been widely covered in the article.

Key words: Export, foreign trade, cooperation, economic cooperation